

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 4 f.

BIRDETÉSEK:
4-hasúos petit kor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

Nyitási ára 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Csütörtök, március 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszelekek: Egyesült erővel.** Irta: Urbán Iván.
- A kínai forrongás.**
- Március 15.**
- Vigyázó Ferenc alispánúsága.**
- A nyomer halottal.**
- A herceg selyemharisnya.**
- A vén udvari vagyona.**
- As aradmegyei orvoshiány.**
- Bányakatasztrófa Dézsnán.**
- A metropolita Aradon.**
- As új miniszterek.**
- A hajfenetek réme.**
- Zsúr-témák.**
- A király és a táncosnői.**
- Véres harc a menyasszonyért.**
- Támadás egy herceg ellen.**
- A parlament összehívása.**
- A próféta üsletel.**
- Tárcsa: Párbaj előtt.** Irta: Timár Szaniszló.
- Csarnok: Sherlock Holmes újabb kalandjai.** Irta: Conan A. Doyle. Fordította: Róth László.

Egyesült erővel.

Irta: Urbán Iván.

Arad, március 7.

Minden magyar ember joggal elvárhatja, hogy mindazok, akiknek vállain nyugszik Magyarország sorsa és nemzeti boldogulása, ne hódoljanak, ne hunyáskodjanak meg az alkotmánytörést céljaul tűzött végrehajtó hatalom előtt. Ez nagyon helyes kiindulási pont, és megdönthetetlen igazság; de distingváljunk egy kissé!

Ma is fenntartom utolsó cikkemben kifejezett, és talán csak ellenkező politikai meggyőződés álláspontjából másképp értelmezett azon nézetemet, hogy „a vég-

rehajtó hatalom tulkapásai ellen nem a tisztviselők renitenciája, hanem az egész nemzet ellenállása nyujthat csak eredményre vezető garanciát.”

De szerény nézetem szerint, ebből még nem következtethető az, hogy a tisztviselőket kitegyük azon dilemmának, miszerint állásaikból elmozdítva, azokat oly existenciáknak engedjük át, akik mindenre felajánlva szolgálataikat, vak esz-közül dobják oda magukat; ők pedig a nélkülözés és anyagi gondok martalékául essenek. Mert ez esetben tényleg bekövetkezne az, hogy a végrehajtó hatalom kénye-kedve szerint gázolhatna keresztül a nemzeti akaraton.

Ezt igazolja azon feltevés is, hogy az esetben, ha a végrehajtó hatalom az ellenszegülő tisztviselők helyeit oly existenciákkal tölti be, akik mindenre felajánlották szolgálataikat, az esetben a nemzet néhány ezer önértetes, hazafias családdal szegényebb lesz, a nemzeti hatalom gyakorlása pedig, a nemzeti érdekek rovására, veszélyeztetésére és tönkretetésére, a legrosszabb, legveszedelmesebb kezekbe kerül.

Ezen fájdalmas és szomorú emlékü időszakot már egyszer túléltük, ne kívánjuk annak újból való visszaállítását. Válasszák azok vállaira a végrehajtó hatalom tulkapásaival szemben a renitenciát, akik arra független társadalmi állásaiknál fogva hivatvák.

Minthogy pedig — mint ezt már jeleztem — a helyzet napról-napra jobban kiélesedik és égetően szükséges, hogy az

existenciájában fenyegetett tisztviselői kar, s az ezek tömeges elmozdítása és kicserélése által sulyosan veszélyeztetett társadalom és nemzeti ügy megmentessék, ne toljuk elővédnek a tisztviselői kart, hanem tartsa vállát a társadalom független osztálya; így áthatva a hazafiság hamisítatlan, igaz és hű érzületétől, sokkal nagyobb szolgálatot tesz a nemzeti ellentállás magasztos eszméjének, mint hogyha pár ezer családot tesz ki és dob oda a lélekölő anyagi gondok martalékául.

Ugyanezért óhajtandó volna, hogy e téren a kezdeményező lépést, tekintet nélkül a politikai pártállásokra, — mert erre minden magyar ember köteles — azok tegyék meg, kik mint független megyei és városi törvényhatósági bizottsági tagok, arra hivatvák.

Jelentsük ki, hogy a végrehajtó hatalomnak törvényes hatáskörét, túllépő rendelkezései joghatálylyal nem birnak és az állampolgárokra törvényes köteleességeket nem hárítanak. Törvénytelen eljárásában a kormányhatalom kizárólag a nyers erőre támaszkodhatik, amelylyel szemben azonban mi védjük jogainkat, de azért ne hagyjuk el egy pillanatra sem a törvényesség alapját!

Ilyen és ehhez hasonló számtalan sziklavárból, férfias higgadtsággal bizvást visszaverhetjük az ellenünk intézett támadásokat, de ne gázoljunk keresztül szivtelenül azokon, akik a közhatalmat, a törvényhatóságok intencióinak megfelelőleg gyakorolni hivatottak, és ne engedjük át helyeiket olyanoknak, akik azt a törvény-

Párbaj előtt.

Irta: Timár Szaniszló.

Nem érdektelen dolog megfigyelni, hogy gavallér ember miképen megy párbajra? A duellum nobilis dolog; csak kifogástalan emberek engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy bőrükön léket vágassanak, vagy golyó által leterítették magukat. Annyira nobilis dolog a párbaj, hogy előzőleg elkövetett számos, vagy számtalan gszságot is expiál és társaságképesse tesz olyan embert is, akit a társaság már majdnem kizárt. Igaz, hogy ez boldonság, de mit törődött ezzel Orincsal, akit lime, látunk s megfigyelhetünk, amint párbajra készülődik!

Mindenekelőtt arra gondolt, hogy ruházata rendben legyen s gallérján, közeljén valahogy foltot senkise fedezhessen föl. A folt a manchetán majdnem úgy diffamál, (sőt néha jobban is) mint a folt a becsületen. S mlután ruházata rendben volt, megnézte tárcsáját, van-e benne elegendő pénz. Mert csunya dolog, ha a párbajban elesett fél zsebében pénzt nem találunk elegendő mennyiségben. Majd a tükör elé állt, különböző arckifejezéseket öltött, válogatván ezek közül, hogy melyik lesz legmegfelelőbb? Megállapodott abban, hogy a nyugodt, flegmatikus arckifejezés illik leginkább komoly és bátor férfihoz. Háromszor-négyszer próbát tartott

s végre a legutolsó arckifejezést állandosította, föltéve magában, hogy azon nem változtat, akármi történjék is.

Igy készül el komoly és bátor gavallér a párviadalra. Előzőleg persze végrendeletet ír; hogy vagyona fölött rendelkezék, akár van vagyona, akár nincs. Orincsal Sándornak azonban nagy vagyona volt; ő a végrendeletével nem pozolt. Ezt a mostani párbaját sem tartotta gyermekjátéknak.

Már készen volt az öltözködésével s még egy tekintetet vetett a nagy álló tükörbe. Mielőtt a párbaj színhelyére ment, néhány függő ügyét akarta még elintézni. Segédei csak egy óra mulva vártak rá. Ez apró ügyek elintézésére volt még kellő ideje.

Már indult kifelé, amikor a tükörből észrevette, hogy a mellékszoba neszfogó szőnyegén végigmegy egy karcsu, szépséges arcú nő s egyenesen szobája felé tart.

— No, csak ez kell még, hogy ez itt látogatást tegyen — mormogta Orincsal s egy percre a nyugodt, flegmatikus arckifejezést, melyet magára erőltetett, megváltoztatta.

Nem sok ideje volt azonban a töprengésre, mert a nő már a szobájában termett.

— Mit kíván Olga? Kérem, ha lehet, ne tartóztasson. Sietős dolgom van.

A flegmatikus kifejezés már ismét ott volt az arcán.

— Tudom. Önnek sietős dolga van. Meg

akar ölni valakit, vagy meg akarja ölni magát. Párbajra megy. Eppen azért jöttem ide, mert mondanivalóm van párbaj előtt.

— Mondja el kérem, de röviden.

— Azt akartam mondani — szolt a nő felhevülten s hirtelen kitérve — hogy önnek nincs joga értem párbajozni.

— Nincs jogom? Ugy tudom, hogy a férje vagyok önnek s hogy egész életemben gavallér voltam.

— Gavallér volt mindig, az igaz. A férjem is törvény szerint. De lélek szerint ön nem a férjem; nem is volt az soha és nem is lesz soha.

— Ha tehát lélek szerint nem voltam, nem vagyok és nem leszek a férje, akkor az ön szemében semmi sem vagyok. Es így önnek sincs joga befolyásolni engem, ha kedvem van életemet kockára tenni.

A férfi összeráncolt homlokkal állt Olga előtt s a nő jól észrevette, hogy ez a homlokránculat a harag kitérését előzi meg.

— Hogy ön mit csinál az életével, az az ön dolga — mondotta a nő határozottan — de jogom van féltetni az ön ádáz fegyverétől azt, akivel meg akar verekedni.

— Ön tehát a kedvesét félti! És ezt a szemembe meri mondani?

— Még nem vagyok kedvese! de azzá leszek, ha élve kerül ki ebből a párbajból.

Orincsal egyszerre, mintegy varázsütésre

hatóságok ereje gyengítésére, a köz- és és nemzeti érdek hátrányára gyakorolnák.

Ezen szomorú viszonyok között, midőn az alkotmány épségének helyreállítása képezi minden magyar ember első és legszentebb kötelességét és feladatát, nem tartom helyesnek a mellékkörülményeket politikai pártállások szempontjából bíráló tárgyává tenni, hanem *cselekedjünk egyesült erővel!*

A kínai forrongás.

(A világhaberé réme.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 7.

A Kínában levő zavaroknak nem annyira az idegenek iránti gyűlölet az oka, mint az, hogy a nép elégedetlen a dinasztiaival. Az „ifjú kínaiak” szövetsége erősen agít az ország minden részében s lázítja a népet a dinasztia ellen. Több mint tizenkétezer kínai tanuló tért haza külföldről s a kiművelt ifjakra leverő hatással volt a nép elmaradottsága. Lelkes tevékenységük óriási hatást eredményez a nép körében.

Mai távirataink a következők:

Washington, március 7. A kereskedelmi konferenciára összegyűlt tagok közt jelen van Mr. Baruch Cert is, ki a Sanghaiban tartott ipar és kereskedelmi kiállításnak főrendezője volt. Baruch Cert nyilatkozata az amerikai áruk kínai bojkottja tárgyában óriási feltűnést keltet. Egyik lap tudósító előtt kifejtette, hogy a bojkottra vonatkozó hírek túlzottak. Nincs oly amerikai áru, mely piacra ne találna Kínában. Az sem áll, hogy a kínaiak szorosan szervezkednek, ez nem is lehetséges semja társadalmi, sem a területi, sem a nyelvi különbségeknél fogva. Vannak olyan részei a kínai birodalomnak, hol az egész mozgalmról egyáltalán mitsem tudnak.

San Francisco, március 7. Tízezer kínai fiatal ember, a „mezei birodalom,” azaz Kína szülőföldjéről, teljesen felszerelve katonai fegyverekkel és municióval, a legközelebbi két hét alatt haza indulnak, hogy küzdjenek hazájukért. Az Amerikában élő kínai fiataiságot a kínai birodalmi reformszövetség vezetői hívták haza. Ezek titokban szervezkedtek itt Amerikában s most is keveset beszéltek elutazásukról, de mindenki tudja, hogy szervezkedésük össze-

függésben van a jelenlegi kínai zavarokkal. Kínának az idegenek elleni állásfoglalásával, melyek már-már a hatalmas birodalom függetlenségét veszélyeztetik. Az amerikai kínaiak nem tömegesen, hanem kisebb csoportokban, s a Csendes óceán különböző kikötőiből indulnak hazafelé, hogy sem itt, sem ott feltűnést ne keltsenek. *Kínában máris forrong a nép.* A különböző tartományokban szervezkedik a lakosság. Németországban tanult kínai katonatisztek állnak a hadsereg élén, s egyes csapatokat japán tisztok tanítanak fegyverviselésre. Kína harci idők előtt áll s ezért indul haza a 10,000 kínai, hogy szülőhazája iránti kötelességét teljesítse.

Washington, március 7. Egy Pekingben székelő diplomata levelet írt Washingtonba egy külügyi tisztviselőhöz, amelyben hírül adja, hogy az Egyesült-Államok, Anglia és Japán között megegyezés jött létre, hogy egyesült erővel fogják fentartani — na kell — Kínában a békét. Root államtitkárt megkérdezték ez ügyben, ki azt válaszolta, hogy az egyezségről nem tud semmit és hogy az Egyesült-Államoknak nem politikája, hogy bármely más hatalommal véd- vagy dacsövetséget kössön. A Kínából érkezett levél részletei így szólnak:

Egész Kína titokzatossággal van körülvéve. A kormány hivatalnokai ominózus szavakat suttognak. A diplomaták egy minapi gyűlésén arra az eredményre jutottunk, hogy egész Kína ellenünk van. Egy jövődő küzdelemben a hatalmak három részen lesznek. Japán, az Egyesült-Államok és Anglia egy részen, Németország és Oroszország másik oldalon és Kína magában és magáért, vagy esetleg Oroszországgal és Németországgal szövetségben.

Egy havi közigazgatás.

(Adóügyek. — A kanyaró járvány. — A ségai óvoda. — Az elidegenítési ipar. — Végrehajtás a város ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 7.

Arad város közigazgatási bizottsága ma délután négy órakor tartotta rendes havi ülését, *Institóris Kálmán* polgármester elnöklésével.

Farkas Győző pénzügyigazgató felolvasta a február havi adófizetésekről szóló jelentést, mely szerint közvetlen állami adókban 151.006 korona, közvetett állami adókban pedig 511.661 korona folyt be a múlt hónapban az adópénztárba. Ezzel szemben a múlt év február havának adókimutatása közvetlen állami adókban 281.816 korona, közvetett adókban pedig 598.075 korona volt.

A város egészségügyi viszonyai a múlt hónapban *rosszabbra fordultak. A kanyaró nagyobb arányú járványként lépett fel.* Légcsőhurutos, gümőkóros és csuzos betegségek szintén nagyobb mértékben mutatkoztak. Difteritisz négy, trahoma kilenc esetben fordult elő.

Halálozás 113, születés 154 volt a múlt hónapban. Az anyakönyvezető előtt nyolcvan pár jelent meg. Öngyilkosság két esetben fordult elő.

A jelentések tudomásulvétele után megválasztották az utadófelszólamlási bizottságot, amelynek *Vásárhelyi Béla* főispán, illetve akadályoztatása esetén *Institóris Kálmán* polgármester elnöklése alatt a következők lettek tagjai: *Robitzek Agoston dr., Mülek Lajos dr., Steinhardt Mór dr. és Péterffy Antal.*

Ezután *Varjassy Arpád dr.* arról tett jelentést, hogy az Arad Ségá külvárosi óvoda, noha ezen városrészben száznyolcvan óvóköteles gyermek van, üresen áll. *Varjassy* indítványt terjesztett elő, hogy utasítsák az iskolaszéket az óvoda benépesítésére szükséges lépések megtételére.

Institóris Kálmán polgármester kifejtette, hogy a Ségá-külvárosban, különösen a cigányok között nagy az inség. A férfiak és az asszonyok télen napszámba mennek, vagy más elidegenítési ipart gyakorolnak, (Derültség.) úgy, hogy gyermekeiket nem gondozhatják. Gondoskodni kell a teljesen lerongyolódott állapotban levő gyermekek felruházásáról, mert ruha nélkül nem tehetnek eleget kötelezettségüknek.

A bizottság *Varjassy Arpád* és *Institóris Kálmán* indítványait elfogadta.

Czobor Ottó tanító megfeleltette a múlt évi decemberi közgyűlésnek azt a határozatát, hogy négy évig folytatott segédtanítói működése nem számíttatik be nyugdíjébe.

Mülek Lajos dr. és *Nagy Sándor dr.* pártolták *Czobor* felebbezését, amelyet azonban a bizottság *Varjassy Arpád* indítványára elutasított.

megváltozott. A haragos kifejezést fölvaltotta a fájdalmas. Minden indulatát visszafojtva, szelíden megfogta Olga kezét.

— Mondja csak, Olga — szolt szinte suttogva — nem voltam mindig jó és gyöngéd férje? Nem halmoztam-e el földi javakkal? Nem gondoskodtam kényelméről? Nem tettem-e önnek fényes, irigylendő otthon? Nem voltam-e gyöngéd és figyelmes mindig? És ami ennél talán értékesebb — nem szerettem-e mindig úgy, amint talán egyetlen férfi sem tud szeretni? Szégyent sem heztam a fejére, sőt... a gyalázatot és a társaságból való kiközösítést... No, de nem szoltott tovább.

— Csak fejezze be, kérem. Tudom, hogy mire gondol.

— Tudja?

— Mindent tudok.

— Hát akkor annál kevésbé szólok.

— Jól van! Majd befejezem én — mondta

Olga s szemében föllobbant az a rejtélyes tűz, amelyet *Orincsal* oly sokszor bámult s melybe oly nagyon szerelmes is volt — majd beszéltek én — ismételte a nő — ön megváltozott hét év előtt apámat a gyalázattól. Tizenhat éves voltam akkor én. Mit tudtam akkor az életről, a házasságról? Csak azt tudtam, hogy a távoli rokonomat, Balázst szeretem, egy tizenhat éves leány minden rajongásával. Ugyanazt, akivel ön most párbajozni akart. Balázs már megkérte volt apámtól a kezemet s ígéretet is kapott,

hogy oltárhoz vezethet, ha tanulmányait elvégzi. A rákövetkező napon ön — mint egy pénztintézet vezérigazgatója — rájött arra, hogy apám sikkasztott. Késznek mondotta magát az összeg megtérítésére, ha én az ön felesége leszek. Apám ezt elmondta nekem és alternatíva elé állított: vagy a börtönbe jut, vagy én az ön felesége leszek. Mit tehettem volna én akkor? A felesége lettem, hogy apámat a gyalázattól megmentsem.

— Nos. Es ez olyan nagy bűn az ön részéről? — kérdezte a férfi, még mindig visszafojtva indulatát. — Olyan nagy véték volt az, önt szeretni, feleségül venni, apját a börtönből megváltani és önnek szép, fényes otthon adni?

— Én akkor önt nem szerettem; pedig a feleség idegen marad egész életében az olyan férjhez, akit nem szeret.

— Őa nem mondta akkor, hogy nem szeret.

— Kérdezte-e tőlem akkor? Őa azt kérdezte, akarok-e a felesége lenni? Azt feleltem: „Igen!” Mert mást nem válaszolhattam. Egy tizenhat éves gyermekleány nem lát olyan mélyen a jövőbe. De őa férfi volt. Tudnia kellett volna, hogy a szerelemet megvásárolni nem lehet. A szerelemnek nincs se árfolyama, se ára. Ön jogot szerzett arra, hogy engem törvény szerint a feleségének mondjon; magáévá is tett. Nem tagadom, meg is becsült. De ön csak azt tudja, hogy ön szeret engem; nem is kép-

zeite, hogy nekem is van lelkem, amely azt szereti, akit szeretni hivatása van. A tizenhat éves gyermekleányból huszonkétéves asszony lett, aki gondolkozni és érezni és következtetni tud. Mit gondol ön uram és — amint magát nevezi — férjem? Az öné lettem volna valaha, ha apám bűnbe nem esik? azzal, hogy apám nem került börtönbe, az ön szerelemem is meghódította? Izazi nő hálából soha sem lett szerelmem férfiuba. A férfit önmagáért szereti a nő, ha szereti. Hálával sem tartozik önnek más, mint apám. De feltéve, hogy hálával ön is tartoznám önnek, szerelemmel semmi szín alatt sem tartozom, mert olyan nő, mint én, csak egyszer szerethet... És mit tettek önök az ön lelkemmel házasságom éve alatt? A bűn lehelete érintett már akkor, amikor kezeimet megkérte. A lehelet üdözött mindig és sorvasztott, egyre sorvasztott, ha nem is testileg, de lelkileg. Megvásárolt butortárgy voltam, amelyet jog szerint birtokába vett s mely tetszett is önnek. S most egyszerre arra a tudatra ébredt ez a butortárgy, hogy neki is lelke van. Ez a lélek nem az öné, hanem azé a másiké, akivel ön most fegyverrel a kezében akar szembeszállni. De nem fog vele szembeszállni.

Orincsal megrendülve hallgatta az asszony kétségbeesett szavait. S megrendülése annál nagyobb volt, minél inkább érezte, hogy az asszonynak igaza van.

— Nem tudom, hogyan akadályozhatná meg

Ugyisintén elutasította a bizottság Szőke Antal tanítónak az ötödévi korpótléka vonatkozó kérelmét is. Szőke felebbezésében azt is kérte, hogy a polgármester *vesessen végrehajtást* a város közönsége ellen, 810 koronát kitevő követelése behajtására. Ezzel a kérelmével is elutasította Szőket a bizottság, minthogy sem a polgármester, sem a bizottság nem illetékes végrehajtások vezetésére.

Március 15.

(Az aradi ünnepélyek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Komor, méltóságteljes diszszel, az ország sivár helyzetének megfelelően szerény keretek között, de annál nagyobb bensőséggel fogja Aradváros polgársága március 15-ének idei évfordulóját megünnepelni. A magyar szabadság hajnalhasadása az alkotmányos éra visszaállítására óta sohasem köszöntött ránk borusabb napokban mint épen most. Kötelessége tehát minden magyarnak fokozott hálaérzettel megemlékezni március idusának örökkön tüdőklő eseményeiről és e naphoz tűzött nemzeti megújulásunk minden ragyogó mozzanatáról.

Az aradi nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság ma este Kovács Vince elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen megállapította március 15. idejének megünnepelésének módozatait.

Kovács Vince előadta, hogy a megpróbáltatás mai súlyos napjaiban nem kezdődhetik szebben és méltóságosabban Aradváros ünnepe, mint az összes vallás felekezetei templomaiban tartandó istentiszteletekkel. E célból a bizottság megkéri a felekezetei lelkészeit, hogy március 15-én reggel 9 órakor tartisanak ünnepi istentiszteleteket, amelyeken Isten áldását kérik a nemzetre és a királynak.

Mu'án a hatóság tüntető főtámaszokat vagy díszmeneteket nem engedélyez, a templomokból a közönség a városházára vonul, ahol tíz órakor kezdődik az ünnep a következő műsorral:

1. Ének. Előadja az aradi tanítóképző intézet énekkara.

2. Rákóczi bujdosója. Népballada 1711-ből. Szavalja Keszler Róza, az Aradi Nemzeti Színház tagja.

ezt a párbajt? — szolt kis szünet után, merően nézve a nő kipirult arcára.

— Majd meg'átjuk — felelt Olga s a közte és férje közt álló szék támlájára tette kezét. — Isten a tanum, fölöttem, hogy önnek hűséges hitvese leszek, ha szíveim önt nem is ösmerte el férjemenek. De az a férfi, aki lélek szerint vagyok, nem lépett a méradki pályára, mint akart, mikor reménye volt, hogy feleségem leszek, hanem katonatiszt lett. Sorsom úgy akarta, hogy ezrede ide kerüljön hadgyakorlatra. Itt újra megláttam s a régi szerelmem ezerszeres erővel támadt föl mindkettőnkben. En követtem érzéseimet. En minden nőt megvetek, aki természetes érzéseit nem követi. Találkoztunk. De esküszöm, hogy eddig az ön becsületén, amint ezt önök nevezik, fölt nem esett. On megtudta, hogy találkoztunk és ezért ön párbajra provokálta őt. En pedig azt mondom és hihet annak, amit mondok. Ha ön meg'ül azt a férfit, akkor én is meghalok; ha megsebesíti, ápolni fogom és kedvese leszek, ha meggyógyul. Semmiféle társadalmi, vagy házassági törvény engem ettől visszatartani nem fog. Ha tehát ön félti a becsületét, jó hírnevét, nem fog vele megverekedni. Mert akkor én az ön nevére gyalázatot hozok.

Orincsal megragadta a nő karját s erősen megszorította azt.

— Ha ön azt megteszi — kiáltotta szintén magánkivül — ha ön azt megteszi...

3. Unnepl beszéd. Tartja Barabás Béla dr. volt országgyűlési képviselő.

4. Ének. Előadja a tanítóképző énekkara.

5. Talpra magyar. Szavalja Szabó Ernő tanító-jelölt.

6. Ének. Előadja a tanítóképző énekkara.

Az értekezlet többek felszólalása u'án elfogadta az összeállított műsort és tudomásul vette Szendrey Mihály ezredvezető azon bejelentését, hogy az eddigi szokástól eltérően, országsszerte két unnepl színelőadást tartanak. Szendrey március 14-én a *II. Rákóczi Ferenc fogsága* című színművet, 15-én pedig Verő Györgynek *A hadak útja* című alkalmi darabját adatja elő. Mindkét előadást Abrányi Emil „Kossuth” című magasan szárnyaló prologja előzi meg.

A bizottság föl fogja kérni a háztulajdonosokat, hogy lobogózzák föl házaikat. A néma és mégis sokatmondó zászlóerdő fejezze ki azt, hogy az utókor hálaérzettel emlékezik meg a magyar vértelen forradalom dicső napjáról.

Az ülésen Kovács Vince elnöklete alatt jelen voltak: Almási T. Pál, Csák Csizsik dr., Frint Lajos, Magyarai Ferenc, Maresch Gyula, Mülek Lajos dr., Péterffy Antal, Schwarz Zsigmond, Steigerwald Alajos, Szendrey Mihály, Tabakovits György dr.

A nyomor halottai.

(Egy anya rémtette.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Míg a társadalmak egész részvételével fordul a kenyertől megfosztott u'cal újságírók felé, addig egy szegény özvegy asszony, akit az utca eddig a kenyert megadta, ma délelőtt borzalmas módon pusztította el magát és egyik gyermekét. A vér-fagyasztó eset részlettel, amint budapesti tudósítónk jelenti, — a következők:

Az Üllői-ut 108. számú ház előtt ma reggel kilenc órakor egy 25—30 évesnek látszó asszony két kis gyermekével együtt egy robbogó villamos kocsi elé vetette magát. A kocsi ott is, karján tartott kis gyermekét is halálra gázolta, másik gyermekét, akit kézen fogva vezetett, a kocsi feljárom lépcsője ellökte, úgy hogy külső sérülés alig esett rajta. A boldogtalan négy esztendőes leánya azonban a kiállott lrtózatlan izalmaktól szavát veszítette. Megnémult. Minthogy ilyenformán a gyermeket

De csakhamar elhallgatott. Érezte, hogy e nő szenvedélyével szemben tehetetlen.

— H t mit kíván tőlem? — kérdezte végre és elbocsátotta karját — a párbaj el van hátróva; ideje ki van tűzve. A segédek már várnak. Csak nem léphetek vissza, hogy magamat lehetetlenné tegyem!

— Az ön dolga, hogyan kerülje el a párbajt. Az ön dolgommal tisztában vagyok.

Orincsal, miután hosszan föl alá járt a szobában s az asszony szavainak értelmét felfogta, azokból a következtetést levonta, odalépett Olgához.

— Megígértem önnek, hogy csak védekezni fogok, de sem nem támadok, sem nem ölöm meg. Párbaj után visszakapja szabadságát s azé lehet, akit szeret. De amíg a feleségem, tisztelje levem becsületét!

Olga hosszan ránézett. Majd lehajtva fejét, vibráló hangon szolt:

— Most történik először, hogy önben igazi férfiaságot látok. Hiszek önnek, hogy szavának áll.

A következő percben Orincsal megint csak a tükörfől látta, hogy a nő a mellékszobába tér s onnan biztos lépésekkel távozik. A figyelemes kifejezés újra megjelent a férfi arcán. S mialatt gavallér módra ment a párbajra, elgondolta, hogy mily baigaság verekedni olyan nő miatt, a ki lélek szerint soha sem volt övé, ellenben lélek szerint azé lesz, akivel nemcsakára viszkodni fog...

kihallgatni nem lehetett, nem tudták megállapítani az öngyilkos asszony személyazonosságát sem. A nyakába akasztott újságos tokból arra következtetnek, hogy a boldogtalan, mikor még lehetett, újságelárusítással kereste meg magának is, gyermekének is a mindennapi kenyeret. A kolportázs beszüntetése után beköszöntött a nyomor s ez elől menekült ma gyermekével együtt a halálba.

Valamivel kilenc óra után történt a vér-fagyasztó eset. A közúti villamos vaspálya társaság 57. számú közforgalmi kocsija rendes menetsebességgel jött az Orczy-ut felől. Baumer Antal kocsivezető már messziről látta, hogy az Üllői ut 108. számú háza előtt egy 25—30 évesnek látszó munkásnő áll két kis gyermekkel. Az egyiket karján tartotta, a másik mellette állt s az asszony ruhájába kapaszkodott. A kocsivezető csöngetett, de hiába. A kis csoport csak nem tágtott a sínek mellől. Mikor a kocsi körülbelül másfél lépésnyire megközelítette, az asszony hirtelen ráterdelt a sínekre s magával rántotta mellette szepegő kis gyermekét is. Baumer kocsivezető ellenáramot adott s a kocsi nyomban meg is állt. A járókelők összeszaladtak és a villamos utasai leugráltak és sürt javeszőkelés közepette végignézték, amint az élettelen testeket a kocsi alól kihúzták. A szerencsétleneket nem a kerekék gázolták el. A kocsi eljárára erősített életmentő-készülék nyomta őket a gyomra. A kis leány-gyermeket, akit anyja magával rántott, a kocsi feljárom lépcsője a gyalogjáróra taszította. Kisebb zuzódáson kívül nagyobb baja látszólag nem történt.

Az elgázolás tanúi közül valaki elhívta a mentőket, akiknek azonban már nem akadt dolguk. Csak a halált konstatálhatták. A kis életben maradt gyermeket egy rendőr bevitté a kerületi kapitányságra, ahol ki akarták hallgatni. Akkor aztán kitűnt, hogy a kicsike az ijedségtől megnémult. Bevitték a Stefánia kórházba. A rendőrség Baumer Antal kocsivezetőt kihallgatás u'án szabadon bocsátotta, mert bebizonyosodott, hogy ő nem volt oka a szerencsétlenségnek. A holttesteket bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

Vigyázó Ferenc alispánsága.

(A közigazgatásról híresség döntése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Múlt év november 27-én 'udvalevőlog izgalmas közgyűlése volt Pestvármegye törvényhatóságának. Baniczky Lajos alispán abban az időben betegsége miatt Délvidéken tartózkodott, s a vármegyén Laszberg Rudolf gróf helyettes főispán akart dirigálni. Ő akart elnökölni a jelzett közgyűlésen is, de szándékával kudarcot vallott. Az történt ugyanis, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai pont tíz órakor összejűlekeztek a székház nagytermében. A közgyűlés vezetését, tekintettel arra, hogy az alispán szabadságon volt, s Fazekas főjegyző már föl volt függesztve, Dalmady Győző árvaszéki elnök vállalta el.

Nyomban a közgyűlés megnyitása után felállott Holló Lajos megyebizottsági tag s indítványozta, hogy a tárgysorozatnak a beteg alispán helyettesítésére vonatkozó pontját tárgyalják le legelőször. A közgyűlés az indítványt magáévá tette s Holló javaslatára alispánhelyettesnek egyhangulag megválasztotta Vigyázó Ferenc gróft, aki azonnali letette a hivatali esküt.

Alighogy az eskü utolsó szavai elhangzottak, valaki elkialította magát:

— Jön Laszberg!

A főispán csakugyan a vármegye gazdasági egyesületének termén át akart megfelelő rend-

őri asszisztenciával besurrani a terembe. Az árvaszéki elnök erre hirtelen berekesztette a közgyűlést, az ajtót pedig, a melyen a főispán be akart vonulni, néhányan székekkel eltorlaszolták, úgy, hogy a főispán a mint jött, vissza is fordult.

Ezt a a közgyűlést s annak határozatait *Kristóffy* belügyminiszter mindjárt másnap, tehát még mielőtt a hivatalos jegyzőkönyvet kézhez kapta volna, megsemmisítette. A miniszter megsemmisítő rendelete ellen *Förster Aurél* és *Pálóczy Horváth István* megyebizottsági tagok panaszt adtak be a közigazgatási bírósághoz, annak kimondását kérve, hogy a helyettes alispán megválasztása törvényes volt. De panaszszal élt *dr. Weresmarthy Odön* megyebizottsági tag is, aki — ellenzéki létére — az alispán-helyettes választásának törvénytelen voltát vitatta csak azért, hogy a közigazgatási bíróságot valamiképen határozathozatalra bírja.

A m. kir. közigazgatási bíróság *Weberle Sárdor* dr. elnöklése mellett, *Nagy János* bíró előadásában ma délelőtt tárgyalta a kettős panaszt.

Az előadó bíró részletesen ismertette úgy a panaszokat, mint a belügyminiszternek a panaszokra tett nyilatkozatát. A miniszter, mint az eddigi esetekben, ezuttal is hatásköri kifogást emelt, kétféle alapon: először azért, mert ő a közgyűlés összes határozatait megsemmisítette s így a bíróság már nem foglalkozhatik velük, másodsor azért, mert a törvény szerint a közigazgatási bíróság előtt csupán a törvényhatósági választások ellen van helye panasznak, de nem a helyettesítések ellen.

A közigazgatási bíróság kimondta, hogy hatáskörét nem állapítja meg, mert a törvény taxatív felsorolja azokat a választási eseteket, amelyek a közigazgatási bíróság előtt panaszolhatók. A helyettesítések esetében pedig a közigazgatási bíróság csak akkor dönthet, ha a helyettesítendő tisztviselő állásától felfüggesztett. Ez az eset ezuttal nem forog fenn. A bíróság ennél fogva nem bocsátkozott a panaszok érdemébe. Annyit azonban szükségesnek tart mégis megjegyezni, hogy a választások, illetve a felfüggesztés esetén való helyettesítések ellen beadott panasz akkor sem vonható el a közigazgatási bíróság hatásköréből, ha a belügyminiszter a választást, vagy helyettesítést megsemmisíti.

A bíróság határozatát közölni fogják a belügyminiszterrel.

A vén udvarló vagyona.

(Siffonajtó, mint bizonyíték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Tizenöt éve mult, hogy *Rábold József* gazdag fővárosi kereskedő meghalt. Az öreg ur élete utolsó éveiben igen meghitt viszonyt folytatott *Nyitra Ida*val, akinek *Váci-körut 52. sz.* házában trafikja volt, de mindenki úgy tudta, hogy nem abból pénzel, hanem abból, amit az udvarlójától kap. A nő teljesen hatalmában tartotta az öreg urat s ennek családja joggal tartott attól, hogy mindenét rá is fogja hagyni. Ám ez mégsem következett be, nyilván csak azért, mert *Rábold* hirtelen halt meg.

Az elhalt örököseinek ellenére sem szabadultak legalább a kellemetlenségektől. Évek multával ugyanis *Nyitra Ida* pört indított *Rábold József* gyermekei, *Rábold János*, *Mária* és *Erzsébet* ellen, 60 000 korona kiadását kérve a rájuk maradt örökségből. Ehez való igényét, bár hosszú időn át említést sem tett róla, két okirattal tudta egyszerre bizonyítani. Az irások arról szóltak, hogy *Nyitra Ida* vagyonszétosztás-

re lépett vén gavallérjával s ehhez *Rábold József*nek készpénzben átadta a 60 ezer koronát. Ezt az okiratot „társasszerződésnek” nevezték el, de volt ezenfelül egy „kötelezvény” is, amely úgy szólt, hogy a közösség megszűntével, bármikor is következzenek be, *Nyitra Ida* visszakövetelheti a 60.000 koronáját.

Ezt a két írást, amelyeket tanul minőségben *dr. Willoner Vilmos* ügyvéd és *Szentpétery Gyula* írtak alá, az örökösök persze hamisnak nyilvánítták annak a polgári pörnek során, melyet ellenük *Nyitra Ida* indított s erre egy hosszú, bonyodalmas bűnpör következett. Az egyik tanu, *dr. Willoner* ugyanis az okiratok felszínre kerülése idején már szintén nem volt az élők sorában s bár *Szentpétery*, a másik tanu a maga aláírását valódinak mondotta, az okirat hamis volta tekintetében fontos bizonyítékok merültek fel. Így például a vegyészszakértők megállapították a tinta vegyelemzése után, hogy a két okirat nem készülhetett 1900. előtt, amikor *Rábold József* meghalt, hanem azokat jóval utóbb fabrikálták. Gyanus volt továbbá az is, hogy *Nyitra Ida* csak évek mulva hozakodott elő veük s hogy neki, akinek egy kis trafikja volt, nem lehetett olyan nagy summa pénze, mint aminőt állítása szerint egy összegben adott volna *Rábold*nak.

Ezeket figyelembevéve, a törvényszék *Nyitra Idát* és vele a tanuját *Szentpétery Gyulát* vád alá helyezte okirathamisítás címén s egyúttal intézkedett, hogy a polgári pör egyelőre szüneteljen. Szükség volt erre annál inkább, mert a vádlottnő utóbb be is kebelezte az állítólagos követelését arra a házra, mely az örökösök után maradt. A szövevényes bűnpört ma tárgyalta a budapesti törvényszék *dr. Oláh András* bíró elnöklése mellett.

Nyitra Ida furfangos védekezése során tagadja, hogy ő birminő hamisítást követett volna el. Sőt egy újabb, különös bizonyítékot állított bírál elé: — egy siffonajtót. Ezen az ajtón ceruzával holmi följegyzések vannak, a melyek szintén a *Rábold* kezétől származnának s az ő jogos igényeit mutatják.

Elnök: Hát ez a siffon-ajtó honnan került elő?

— A padláson találtam, ahová még az öreg ur halálakor vitettem fel.

— Ezt is maga fabrikálta...

— Kérem, én nem is tudok németül.

— Az lehet, de akkor mással csináltatta.

— Kérem — szólt siránkozó hangon a vádlottnő — mi mindent akarnak még rám bizonyítani! Én soha semmit se hamisítottam, nem volt rá szükségem, mert én voltam az ur abban a házban. Az öreg feleségül is akart venni...

— Ez igaz lehet.

— És tanum van arra is, hogy el akarta a házát adni, hogy ideadja az árát nekem, de én nem engedtem.

— Beszéljünk a pénzről; hol vett volna maga 60.000 koronát?

— Kaptam báró *Simonyi Lajostól*.

— Ugyan miért?

— Egyszerre kiderült, hogy a báró nagybátyám vagy micsoda.

— „Nagybátyám vagy micsoda”? Miféle beszéd ez?

— Hát én magam sem tudom, csak azt, hogy az anyám is *Simonyi* leány volt s bár báról cím nélkül volt az, kiderült a rokonság.

— Az írás évek mulva került elő. Ki találta meg és hogyan?

— Egy költőzködésem akalmával akadt rá *Pertich Kálmán*.

— Az a *Pertich*, nemde, aki magát feleségül akarta venni?

— Ő akart, de nem tudom, mint jött erre a gondolatra.

— Igen, akkor nagy színjátékot rendeztek s amikor a házasságukból semmi sem lett, *Pertich* közjegyző előtt kijelentette, hogy az irások hamisítottak.

Ítélet csak holnap lesz.

A herceg selyemharisnyái.

(Furfangos tolvajok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Az elmúlt év októberében *Molnár és Galló* budapesti divatáru kereskedésébe benyitott egy elegáns, gavallér fellépésű uriember s kissé idegen akcentusu magyar nyelven finom selyemharisnyákat kért. A kiszolgáló kereskedő a gyűrűkkel s briliánsokkal megrakott előkelően „rácscsoló” urat a legmélyebb hódolattal fogadta. Megerősítette a kereskedőt ebbeli hitében az „urienber” franciás kiejtése, majd később a beszéd folytán ügyesen belefönt francia (a kereskedő is jól beszél a nyelvet) diskurzusa.

Vagy két tucat finom selyemharisnyát választott ki már az előkelő urienber s a kereskedő már nyugtalankodni kezdett a hosszú vásár miatt, amikor kinyílt az ajtó s egy imponáló, vidéki földesur lépett be s háttal kerülve, az elegáns urat mibe sem vette, a segédnek nagyobb, körülbelül 300 koronás rendelést adott fel, hátrahagyván névjegyet, amelyen ez állott: *marinkai Márczy Dénes* földbirtokos, *Tisza-Nyék*. Mikor kifelé ment az előkelő vidéki ur, véletlenül odafordult az elegáns dandi felé:

— Ah, könyörgöm kegyelmes uram, pardonozz! ezer bocsánat, hogy nem mindjárt, no de igazán, én öreg csont, már elhagyott a látásom — így kiáltott fel bámultában, hogy ilyen előkelő ismerősét itt találta.

Most azután beszédbe elegyedtek. Így tudta meg a kereskedő, hogy akit kiszolgált, az herceg *Woronzoff Wladiszláv* zempléni megyei új földesur, aki nemrég vett birtokot Magyarországon. Az öreg ur pedig végtelen hálával ott köszönte meg neki, hogy lát bejuttatta a konzulátushoz. E beszédből értette meg a kereskedő azt is, hogy a herceg, akinek felesége magyar grófnő, most Budapesten palotát építtet. Végül a vidéki öreg ur nagy hajlongások között elitávozott. A kereskedő már most nem tudott hova lenni az őt ért kitüntetés miatt. Megmutatta a hercegnek az ujjonnan érkezett selyemzsebkendőket, amelyeknek darabja 100—120 korona között ingadozott.

Woronzoff herceg hanyag eleganciával abból is kért egy tucatot s az egész csomagot a szállodába küldeni rendelte. Figyelmeztette végül a kereskedőt, hogy ha nem lenne odahaza, az inas is átveheti. A kereskedő tulboldogan hajlongott a herceg előtt, aki nem kevesebb, mint 4320 korona árú különböző selyemárukat rendelt.

A herceg csakugyan nem volt otthon, helyette átvette az árukat az inas, aki még hozátette:

— Kérem, várjon, a kegyelmes ur azonnal itthon lesz s kifizeti önt.

— Nem, kérem — szabadkozott a küldőne — nekem utasításom van, hogy ezt szó nélkül itthagyjam.

— Hát tegye le — szólt rá az inas szinte haragosan.

A szegény szolga agyszólván örült, hogy kijuthatott az ajtón.

A kereskedő várt estig, másnapig, még másnap, végül miután a dolog gyanusnak tűnt föl neki, elment maga a szállodába. Ott azután hosszú arccal vette tudomásul, hogy *körmonfont esalóknak esett áldozatul*. Nem kevesetb, mint kilenc kereskedőt csaptak be a kegyelmes ur és a vidéki előkelő földbirtokos összetanult játékkal.

A nyomozás azonban sikerrel járt, amennyiben a zürichi rendőrség elfogta Woronzoff herceget, aki ott feltűnő módon közlekedett. Így került a jó madár a budapesti büntetőtörvényszék elé, ahol kiderült, hogy Woronzoff herceget tulajdonképpen *Schlömm* Jónásnak hívják s foglalkozásra nézve rovott multu tolvaj, de a legveszedelmesebb fajtából.

A bűnös ember körömszakadtáig tagadt, de a tanúk határozottan fellelítették s a törvényszék elítélte *őit esztendei fegyházra*. A herceg ur apellált.

A metropolita Aradon.

(Metianu János és az aradi románok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Az aradi pályaudvar perronja hétfőn délután érdekes fogadtatásnak volt színhelye. A fogadtatásnak érdekességét nemcsak a magas állású egyházi személy adta meg, aki annak központja volt, hanem ez a tény, hogy a fogadtatás a hosszú éveken át folytatott harc után való kibékülést demonstrálta.

Metianu János, nagyszebeni görög keleti román érsek-metropolita hétfőn délután négy órakor az erdélyi gyorsvonattal, Budapest felé utaztában, Aradra érkezett. A metropolita, akit *Kozma* Partén, a nagyszebeni Albina bank vezérigazgatója kísért, a Gozdu-alap gyűlésére utazott a fővárosba. Ugyanoda volt hivatalos *Papp* I. János aradi görög keleti román püspök is. Az aradi román egyházmegye vezető emberei *Papp* I. Jánost kísérték a vonatra s ez alkalommal a püspökkel együtt lelkes fogadtatásban részesítették a metropolitát. A megjelentek soraiban voltak: *Csorogár* Román, papnevelői igazgató, *Popovics* György és *Szerb* Gerő szentszéki előadók, *Goldis* László szentszéki titkár és *Trutia* Péter szentszéki ügyész.

Az érsek a vonatból leszállva, szívesen fogadta a megjelentek üdvözlését és velük barátságosan beszélgetett, a míg a vonat várakozási ideje letelt. Ekkor *Papp* I. János is folszállt a vonatra, s a metropolitával együtt utazott Budapestre.

A metropolita és az aradi egyházmegye vezető-körei között tudvalevően hosszú ideig erős ellentétek voltak, amely a *Mangra*- és a *Hamsea*-párt tusakodásából keletkezett. A metropolita zokon vette, hogy az ő püspökjelöltjét, *Hamsea* Ágoston arkimandritát az aradi egyházmegye zsinatának többsége három ízben is megbuktatta. A metropolita utoljára akkor volt Aradon, amikor *Mangra* Vazult választották püspökké, s a választást az érsek vezette. Ezt a választást a király nem erősítette meg. A következő választást már nem az érsek vezette, hanem mandatáriusa, *Rosca* Özséb dr., s ugyancsak ő iktatta be hivatalába az érsek helyett a püspökké választott *Papp* I. Jánost.

Azóta az ellentétek elsimultak, s most

már teljes a béke az aradi románok s egykori püspökük, az érsek metropolita között. A hétfői fogadtatással mindkét részről a differenciák megszüntenek és a helyreállott békének akartak tüntető kifejezést adni.

Bányakatasztrófa Déznán.

(A gyilkos levegő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A bányák réme ma ismét elvitt egy áldozatot azok közül az emberek közül, akik a föld alatt dolgozva keresik meg a mindennapi kenyerüket. A baleset *Wenckheim* Frigyes grófnak déznai vasbányájában történt s egyedül a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy nagyobb arányú szerencsétlenségről nem kell beszámolnunk.

Déznai tudósítónk jelenti: *Wenckheim* Frigyes gróf itteni vasbányájában jóval a munkaidő megkezdése után, mikor már valamennyi munkás lent volt a tárnában, — bányalég keletkezett. A munkások lámpájuk pislogásáról hamarosan észrevették az őket fenyegető veszedelmet s eszeveszetten menekültek a halál torkából. Sikerült is valamennyiöknek kijutni a szabad levegőre, egyedül egy *Miklé* Tanász nevű munkás maradt lent a bányában.

Miklé ugyanis egyedül dolgozott a bánya egyik félreeső részében s lámpása pislogását nem vette idejekorán észre. Csak amikor már érezhetővé vált a fojtó lég, akkor kapott észre s vad futással menekült a bánya kijárata felé. Utközben a bányalég eloltotta a lámpát, *Miklé* azonban ereje végső megfeszítésével mégis eljutott a tárna szádáig s megrántotta a köteleket, hogy huzzák fel.

Miközben odafönn lázas erővel dolgoztak a szerencsétlen ember megmentésén, ez eszméletét veszítve *visszaesett a tárnába*. Egyik merész munkás leszállt a bányába, hogy megmentse társát. A nemes vállalkozás azonban csak fél sikerrel járt, mert noha *Miklé*t még élve sikerült szabad levegőre hozni, ekkora már anynyira megviselte a bányalég, hogy rövid időn belül meghalt anélkül, hogy eszméletre tért volna.

Az esetről jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek, amely — tekintettel arra, hogy a balesetet *Miklé* gondatlansága idézte elő, — a boncolás mellőzésével megadta a temetési engedélyt.

Az aradmegyei orvoshiány.

(A közegészségügy veszedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Több ízben írtunk már az Aradmegyében uralkodó aggasztó közegészségügyi állapotokról, amelyeknek főoka az évek óta tapasztalt nagy foku orvoshiány. Ez a baj azonban nemcsak helyi jellegű. Ugyanilyen állapotok vannak az ország más vidékein is. Röstelni való állapot ugyan, de nem tagadhatjuk el, hogy Magyarországon még mindig akad négyezer község, amely orvosok nélkül áll. Ilyen áldatlan körülmények között nem is csudálható, hogy a ragályos betegségek az utóbbi években nemcsak hogy nem csökkentek, hanem szomorúan szaporodtak. Balkáni nivón álló közegészségügyi állapotainkon radikálisan csakis úgy lehetne segíteni, ha az állam venné kezébe a közegészségügyek vezetését és államosítaná a vidéki orvosi kart. Ez persze a jövő zenéje. Egyelőre azonban halaszthatatlan kötelességük az illető járások és községek vezetőinek minden lehető

megtenni a nagyfoku orvoshiány pótlására. A budapesti és kolozsvári egyetemen évenként pár száz orvos végez és az ország nagyobb városában is akad ezerszámra olyan orvos, aki kellő dotáció mellett szívesen menne vidékre.

Legutóbb két *aradmegyei* körorvosi állásra: a *szezlakira* és a *csermőre* hirdettek több ízben pályázatot, mindannyiszor eredménytelenül.

Mindkét helyen ugyancs olyan kis összegben állapították meg a körorvos dotációját, hogy pályázó nem akadt. A *csermői* előjáróság végre belátta, hogy a bajon csakis úgy segíthet, ha felemeli az orvos dotációját.

Az ilyenképpen kihirdetett pályázat teljes eredménynyel is járt, amennyiben a körorvosi állásra *hat pályázó akadt*. A *csermői* előjáróság pénteken tölti be a hat pályázó közül a megüresedett körorvosi állást.

Szezlak, ahol holnap jár le a pályázat, alighanem okulni fog ezen és szintén fel fogja emelni a dotációt, hogy véget vessen a mindinkább érezhető orvosszükségnek.

Ugy értesülünk, hogy *Ujszentanna* község jelenleg szintén orvos nélkül van. *Popovics* János dr. ugyancs eltávozott a községből, *Popovics* Aurél dr. pedig beteg. O azonban egymaga amugy sem volna képes ellátni a nagyszámu betegek kezelését.

Ennek az orvoshiánynak a következménye azután az a sajnálatos körülmény, hogy Aradmegyének különben földrajzi fekvésénél fogva egészséges klímájú vidékein a járványok ijesztő mérvben ütök fel a fejüket. Késégtelen, hogy az orvoshiány vezetett azokra, a közegészségügyi viszonyok szempontjából szinte érthetetlen állapotokra, amelyek a megyében uralkodnak.

TANÜGY.

(—) Tanítógyűlés Aradon. Érdekes ülése volt ma az Aradvidéki Tanítóegyesület aradi fiókbizottságának. A mai ülésen a *Kossuth*-utcai iskola napközi otthonát, s ott a gyermekek foglalkoztatását szemlélhető módon mutatta be a testület. Az ülés igen népes volt, ott volt az aradi tanítószövetség kivétel nélkül. Megjelent *Milleg* József iskola felügyelő, *Kovács* Vince a tanítóegyesület elnöke és *Faragó* János tanfelügyelő. A *Kossuth*-utcai iskola munkatérjében ott ültek az asztalok mellett a gyermekek. Az egyik asztalnál hárból csináltak ügyes dolgokat, a másik asztalnál bemutatták a szalma fonást, itt készül nyárára a kalap; odébb agyagból formálnak mindenféle apróságokat: madár, taliga, kocsli s egyéb a gyermeki fantázia által alkotott furcsaság. A nagyobbak famunkát végeznek, egész ügyes kis asztalosok. Az intézményt szemlélte a tanítószövetség, mert a jövő évben az új tanterv a gyermekek foglalkoztatását minden iskolában kötelezővé teszi.

Ezután *Maurer* Mihály terjesztette elő a fiókbizottság évi jelentését, melyben az aradi fiókbizottság három évi munkásságáról számolt be. Majd úgy a maga, mint tisztársai nevében megköszönve a bizalmat, tisztségéről lemond. *Kovács* Vince tartott nagyhatású beszédet, melyben megköszönte fáradozását a *Kossuth*-utcai testületnek s a fiókbizottság tisztikarának: *Maurer* Mihály, *Czobor* Ottó, *Pareán* János működéséért fejezte ki elismerését. Beszédében hangsúlyozta a tanítószövetség újabb szociális tevékenységét.

(—) Az aradi Kereskedők szaktanfolyamának vizsgálója. Az *Aradi Kereskedők Köre* kereskedelmi szaktanfolyamának, amely október közepén indult meg, *vasárnap*, március 11-én délután három órakor, az *aradi kereskedelmi akadémia* nagytermében tartják meg a záróvizsgáját. A záróvizsgát *Tedeschi* Viktor, a kör elnöke nyitja meg s ez alkalommal osztják ki a tanfolyam legszorgalmasabb hallgatói között

a jutalmakat. Az első jutalom a kör Kormos Sándor alapítványának kamata, amelyet a kör 20 koronára egészít ki; jutalmakat tűztek ki azon kívül eddig: *Tedeschi* Viktor, *Meer* Ármin a köznevelődési osztály igazgatója, *Seücs* F. Vilmos, a köznevelődési osztály titkára. A kör vezetősége a tanfolyamra meghívta annak támogatóit: az aradi kereskedelmi és iparkamarát, az aradi felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságát és igazgatóját, az aradi Lloyd társulatot. A tanfolyamot rendező köznevelődési osztály ez uton hívja fel az aradi kereskedő főnököket, hogy a vizsga ünnepélyesebbé tételére céljából azon minél számosabban jelenjenek meg.

Az új miniszterek. Két program.

(A kabinet tagjai Bécsben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 7.

Ma jelentek meg a hivatalos lapban azok a királyi kéziratok, melyek a kabinet rekonstrukcióját jelentik. A három új miniszter után negyediknek a Kristóffy helyére kerülő, egyelőre még ismeretlen utód következik, amivel azután be is fejeződik a kormány újalakulása.

Az új miniszterek ma már programot is adtak, amennyiben egy öket felkereső hirlapíró előtt nyilatkoztak azokról az irányelvekről, melyeket tárcájuk vezetésében szem előtt fognak tartani. Az érdekes és jelentős nyilatkozatokat alább közöljük.

A három új miniszterrel kapcsolatban budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Három felmentés.

A kabinetből kiváló miniszterekhez intézett királyi kéziratok a következők:

Kedves bárány Fejérváry! Előterjesztésére önt a magyar pénzügyminiszterium ügyeinek ideiglenes vezetésétől ezennel fölmentem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József s. k.

Bárány Fejérváry Géza s. k.

Kedves Bihar altábornagy! Saját kérelme folytán önt magyar honvédelmi miniszteri állásától, hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett, kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József s. k.

Bárány Fejérváry Géza s. k.

Kedves Lukács! Saját kérelme folytán önt vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteri állásától, hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett, kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József s. k.

Bárány Fejérváry Géza s. k.

Három kinevezés.

A három újonnan kinevezett miniszterhez intézett királyi kéziratok így hangzanak:

Kedves Pap altábornagy! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére önt katonai szolgálton kívüli viszonyba való áthelyezése mellett, magyar honvédelmi miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József s. k.

Bárány Fejérváry Géza, s. k.

Kedves Tost! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére önt vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József, s. k.

Bárány Fejérváry Géza, s. k.

Kedves Hegedüs! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére önt magyar pénzügyminiszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi március hó 6. án.

Ferenc József, s. k.

Bárány Fejérváry Géza, s. k.

Az új miniszterek eskütétele.

Az új miniszterek *Fejérváry* Géza báróval ma délután utaznak Bécsbe esküt tenni. Velük ment *Vörös* László, akinek valami dolga akadt a tárcája ügyében és báró *Feilitasch* Artur, aki tudvalevőleg valóságos belső titkos tanácsos lesz.

Az új pénzügyminiszter nyilatkozata.

Egy újságíró ma fölkereste *Hegedüs* Ferenc pénzügyminisztert és *Tost* Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert, akik hosszasan nyilatkoztak tárcájuk elvállalásáról és jövő terveikre nézve.

Hegedüs pénzügyminiszter a következő kijelentéseket tette:

Arra a kérdésre, hogy mi birta őt arra, hogy a mai viszonyok között miniszteri tárcát vállaljon, azt felelte a miniszter, hogy ezzel igazán kötelességet vélt teljesíteni és ezzel a maga részéről kétségtelenül áldozatot hozott. Ha előmenetelre vágyódott volna, lehetett volna már régebben, például *Szerajevói pénzügyigazgató*, amely állás nagy fizetéssel jár és rendkívül nyugodalmas is. Egy ízben, mikor *Popovics* Sándor államtitkár távozni készült, megkínálták a pénzügyminiszterium adminisztratív államtitkárságával, amely állás független a kormányváltozásoktól, míg most talán csak két-három hónapig tartat a minisztersége.

A nyugodalmas birói állás elhagyására csakis a kötelességteljesítés tudata kényszerítette. Aki ismeri őt, az tudja, hogy mily szigorúan fogja föl a kötelességteljesítést és erre való hivatkozással bírták is őt a tárca elfogadására.

— Tehát csak két-három hónaposnak számítja miniszterségét, kérdezte az újságíró.

— Lehet, hogy csak addig fog tartani, felelte a miniszter. Nekem is, miniszter társaimnak is az a törekvése, hogy a béke és a rendezett állapotok mielőbb helyreálljanak. Ha ezt elértük, misszióink végét ért.

A kormány jövő terveiről szóló híresztelésekre vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy ő semmiféle törvényteleniségre nem vállalkozik.

Tost Gyula programja.

Tost Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a következőket mondotta:

— Az a nézetem és meggyőződés, hogy dacára a szomorú politikai viszonyoknak, nem dicstelen feladat ma sem, ha a köznevelődés napszámosságává szegődik az, aki 31 esztendőn keresztül önzetlenül, tisztességgel szolgálta a magyar kulturát. Ez a meggyőződés vezérelt, mikor a vallás- és közoktatásügyi tárcát elvállaltam.

Politikai programot ne várjanak tőlem. Hivatalnok voltam, hivatalnokminiszter maradok, bürokrata. A kultuszminiszteriumot alaposan ismerem, tudom melyik ügyosztályt kell fölfrissíteni s tudom, hol lesznek szükségesek a reformok. Terveim, ideáim is vannak, de ezekre most gondolnom sem lehet. A meglevőknek fentartása: ez a céloim, ez a kötelességem.

Reformjaimat ez idő szerint lehetetlen megvalósítanom, mert hiányoznak az anyagi erőforrások. Minden erőmből igyekezni fogok a tanítók, egyházi személyek és alsó papság sorsán javítani. Az irodalom, művészet, tudomány terén az ország

kulturális színvonalának föntartása mindnyájunknak elsőrangú érdeke. Itt csak az ügybeosztásnál történhetik változás, mert pénz nincsen és pénz nélkül nem lehet reformokat létesíteni.

Amint a parlament legális mederbe terelődik, mi, hivatalnok-miniszterek elhagyjuk helyünket, új emberek jönnek, akik kellő anyagi támogatással megvalósíthatják ideáinkat. Az én életcéloim és elvem, amely 31 évi hivatalnokoskodásom alatt előttem lebegett: dolgozni, dolgozni, dolgozni. Most is ez a programom.

Véres harc a menyasszonyért.

(Székés a nászéjszakán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

Véres esemény történt tegnapelőtt a krassó-szörénymegyei *Bavansitye* község határában, hol egy elrabolt menyasszony birhatásáért fegyveres összeütközés történt, miközben több ember életveszélyesen megsebesült. Az eset részletei a következők:

Még a múlt szerdán történt, hogy *Ilyeskovics* Szofron leánya házasságot kötött *Kalugyerszky* Péro odaváló legénnyel. Az egyházi esketés után a menyasszony és a vőlegény is visszatértek saját szüleik házához s csak délután vitték aztán haza a menyasszonyt a vőlegény házához, hol nagy lakodalom volt. Nagy vigasságban folyt a lakodalom, amelyen a község lakosainak legnagyobb része jelen volt.

Ejféli táncban, — amint ez a szerbeknél szokás, — a menyasszony elhagyta a lakodalmas szobát és kiment a ház hátsó részében levő kamrába átöltözködés céljából, hogy aztán asszonynak öltözött ténjén vissza. A lakodalmas nép s közöttük a vőlegény is, egy ideig vártak a menyasszonyra, de mikor az már nagyon sokáig késett, a vőlegény utána ment, de a kamraajtót zárva találta. Egy ideig zörgetett az ajtón, de mert semmi választ nem kapott, feltörte a kamraajtót. Legnagyobb meglepetésére a menyasszony nem volt ott.

Az eltűnés csakhamar nagy izgalmat keltett a násznép között s felkutaták az egész házat, sőt a menyasszony szüleinél is megfordultak, de sehol sem akadtak nyomára, sőt megállapították, hogy a menyasszonnyal eltűnt annak aranynyakéke is és több ruhanemű.

A legkínosabb feltűnést pedig az keltette, hogy a menyasszonnyal egyidejűleg eltűnt egy *Gavaski* Milán nevű legény is és ennek fivére, kik pedig éjjelig még ott táncoltak a lakodalmas háznál. A két legény és a menyasszony eltűnése közt hamar megtalálták az összefüggést, mert tudták, hogy *Gavaski* Milán sokáig udvarolt a menyasszonynak. A tényállás megállapítása után a vőlegény és rokonai a menyasszony keresésére indultak, de csak negyednapra tudták meg, hogy a menyasszonyt egy előre elkészített terv szerint *Gavaski* szöktette meg kocsin és elvitte a határban lakó egyik rokonához, honnan Szerbiába akarnak átszökni.

Kalugyerszky Péro, a vőlegény, amint a szökevények tartózkodási helyét megtudta, néhány rokonával felfegyverkezve, a szökevények után ment *Gavaski* Dusánnak a határban levő tanyájára. Amikor a házba beakartak menni, fegyverlövésekkel fogadták az érkezőket, akik közül a vőlegény egyik rokona meg is sebesült. Erre a nem várt fogadtatásra aztán megindultak a kölcsönös lövöldözések, majd pedig betörték az ajtókat s amint behatoltak a lakásba, késekkel folytatták a véres harcot, miközben a menyasszonyról *Gavaski* Milán és rokona, *Dusán* életveszélyesen megsebesültek.

De a másik fél részéről is négy súlyos sebesülés történt.

A harc hevében a fogva tartott menyasszonynak sikerült elmenekülni s állítólag Kubin felé vette útját, de addig még nem sikerült őt megtalálni. A csendőrség most erőlyesen kutatja az eltűnt menyasszonyt s megindította a nyomozást a vérengzők ellen is, de mert a verekedésben részt vett egyének mind meg vannak sérülve, letartóztatásukat mellőzték.

A hajfonatok réme.

(Különös betegség.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

A modern perverzítások között is valóságos muzeumi különlegesség annak az urnak a betegsége, kinek ügyével most foglalkozott a berlini bíróság. A szóbanforgó férfinek ugyan is az volt a betegsége, hogy az utcán menet gyanútlan hölgyek háta mögé került és borotvaéles ollóval lemetszette azokat a hajfonatokat, melyek megtetszettek neki. Ezekből a hajfonatokból valóságos gyűjteményt rendezett be magának.

A szinte megmagyarázhatatlan lelkiállapotú ember állítólag ellenállhatatlan kérészernek engedve követte el merényleteit s valóban nem is képzelhető el másként a dolog, mint úgy, hogy a hajfonatlevágások egy mániakus ember cselekedetei.

A berlini büntető bíróság tegnap tárgyalta Ptoz Róbert bűnügyét, akinek letartóztatása annak idején nagy feltűnést keltett. Ptoznak az volt a szenvedélye, hogy női hajfonatokat vagdosott le. A fiatalember lakásán 31 levágott hajfonatot találtak.

A vádlott kihallgatása során azt vallotta, hogy ellenállhatatlan vágy kergeti a női hajfonatok iránt. Tizenhárom éves korában, mondotta a vádlott, levágtam 18 éves nővéremnek hajfonatát és azt meg is őriztem. Ez a vágy nap-nap után növekedett. Azon a napon, amelyen a trónörökös nő Berlinbe került, egy gyönyörű leányt vágtam le a haját. A haját otthon kifésültem, szálanként szétszedtem és íróasztalom fiókjába rejtettem. A haját néha napján kivettem és csókolgattam. De — tette hozzá a vádlott — szenvedélyem csak a szőke haj látásakor lobbant. Egy-egy hajfonatot a keblembe rejtve hordtam s mondhatom, megittasultam az érzett kéjtől.

A törvényszéki orvos kinyilatkoztatta, hogy különös perverzításról van szó, a védő pedig azt mondta, hogy az ifjú gyógyító intézetbe küldik a szülei. A bíróság felmentő ítéletet hozott.

A király és a táncosnői.

(A konzul és a hárem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 7.

A napsütötte dél és kelet, az életerős „civilizálatlan” világ szolgál még néha érdekes asszony-históriákkal a művelt nyugatnak.

Franciaországban például ma-holnap a leg-híresebb ember Kamoboda király lesz, aki arról híres, hogy sok és szép táncosnője van. Marseillen még ebben az évben gyarmatkiallást rendeznek és miután azon a francia gyarmatok gazdagon képviselve lesznek, Kamoboda királyt is, aki francia protektorátus alatt áll, meghívták, hogy a francia kormány költségén Marseillet, majd Párist látogassa meg.

Az exotikus uralkodó azonban nem elégszik meg kis számú kísérettel, hanem követeli, hogy száz udvari táncosnője is elkísérje. Miután

így az utazás nagyon megdrágul, a praktikus uralkodó kieszlette, hogy száz táncosnőjének utiköltségét nyilvános előadások révén fogja megszerezni, amiket végig Franciaországban rendez. Így a kormány is megtakarít pénzt és a franciáknak is élvezetben lesz részük: élvezhetik a száz bájos hölgy érzékies táncát . . .

A Balkán is termel vidám eseteket ebben a zsánerben. A török szultánt, akibe hatalmas birodalmában csak az albán néptörzs hű, most az albánok is elhagyták. A híres, hűséges albán testőrség arra szorította a szultánt, hogy a híres rablóvezérnek, arnauták vezérének: Isa Boljetinatznak megkegyelmezzon s kitiltási rendelkezését vonja vissza. Ennek a kitiltási parancsnak ugyanis csak elvi jelentősége volt, mert Iss nem hederített rá, Konstantinápolyban élt s a testőrség vezérének ismerte el. A szultán most, hogy megszabaduljon tőle, megkegyelmezett neki, rendjelekkel tüntette ki, birtokot adott neki jó messzire Konstantinápolytól és a saját háreméből asszonyokat, és arany ajándékokat ajándékozott neki.

E drága ajándékokkal tegnap külön vonat indult utnak Mitrovica felé. Szalonikiban megállt a vonat és az asszonyok a váróterembe vonultak. Ugyanez időben az állomáson időzőtt Rappaport osztrák konzul is. A konzul a váróterembe akart menni, de az ajtónál Iss utját állta. Rövid szóváltás után pedig úgy elverte, hogy csak sokára tudták kiszabaltani a dühös rabló kezei közül. Hogy a történeteket elússolják, és nehogy valami politikai bonyodalom származzék az esetből, Hilmi basának kellett közbe lépnie. Iss Boljetinatz háremével együtt minden baj nélkül érkezett Mitrovicára, ahol kitüntető szívélyességgel fogadták őket.

Támadás egy herceg ellen.

(A magyaraszeretet miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

A magas Tátrában a legszebb és legvadregényesebb tájaknak nagy részét — mint ismeretes — Hohenlohe Oehringen Keresztély, durgazdag német birodalmi herceg szerezte meg. Ezen át okosan üzött birtokpolitikával folyton gyarapította magastátrabeli uradalmát, amely ma már nagyobb, mint sok német birodalmi fejedelemség. A herceg már a gyönyörű fekvésű Csorbató körül elterülő Szentiványi-birtok megszerzése fölött tárgyalt, amikor Darányi Ignác, a Széll kormány földművelésügyi minisztere negyedfél millió az állam részére megvásárolta a birtokot, nehogy a Tátra gyönyge is idegen kézre kerüljön.

Hohenlohe-Oehringen herceg, aki az év nagy részét magyarországi uradalmán tölti, kötelességének tartotta, hogy mint magyar nagybirtokos tagul belépjen a felső magyarországi közművelődési egyesületekbe és anyagi támogatásával elősegítse a magyarság érdekeit szolgáló egyesületeket nemes céljaik elérésében. Németországban ugylátszik rossz néven veszik a hercegnek ezt a támogatását, mert a német nyelvterjesztő egyesület egy a herceghez intézett levelében élesen elítéli Hohenlohe Oehringennek a magyar kultur-egyesületekbe való belépését. Az érdekes támadás részleteit távirati tudósítás alapján itt közöljük:

Berlinből táviratozzák: A nagy-német szövetség nyílt levelet intézett Hohenlohe-Oehringen Keresztély herceghez, mint a német birodalmi gyűlés tagjához és a német birodalmi nyelvterjesztő egyesület elnökéhez, aki mint szepességi nagybirtokos, a magyar közművelődési egyesületekbe is belépett.

A nyílt levél azzal vádolja a magyar kul-

turegyesületet, amelynek kötelékében a herceg is helyet foglal, hogy harmadfél millió magyarországi németet meg akar fosztani nemzeti műveltségétől.

— A magyar közművelődési egyesületnek ezzel a törekvésével nem azonosíthatja magát a német birodalom egyetlen tagja sem, külföldön, ha az elnöke a német birodalmi iskola egyesületének is. Így szól a nyílt levél. Épen azért föltétlenül szükséges, hogy a herceg fölvilágosítást adjon. A nemzeti törekvések éles harcban keveredtek a nemzetközi szociáldemokráciával és a nemzetköziség ellen hadba vitt fegyverek csorbát szenvednek, ha a szociáldemokrácia arra hivatkozik, hogy olyan rétegekben, melyeket joggal lehet a trón és a haza oszlopának tekinteni, szintén tért foglal a nemzetköziség eszméje és oly zászlós ur is támogatja az ő törekvéseit, aki Németországban német Magyarországon pedig magyarul érez. Az ilyen sokoldalú nemzeti érzés époly kevésbé fű össze a nemzeti becsületről szóló törvényekkel mint az állami renddel.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Diákszerelem, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Diákszerelem, operett. (Páros bérlet.)

Szombat: Diákszerelem, operett. (Páratlanbérlet.)

Hogy kell hódítani?

— Darányi Jánosné vigjátéka. —

Hát — így kell hódítani. Bájos, természetes egyszerűséggel, kedvesen, kevés szóval és sok érzéssel, szívhez szóló igaz hangokkal. Így kell hódítani, ahogy ma este meghódította az ezerfejú közönséget egy bájos, szellemes, kedves fiatal asszony — egy rövid, kicsi kis blüette-el, amely nem hosszabb egy vigjátékbeli jelenetnél és mégis felért a sikere és a hatása egy egész vigjátékkal. Milyen lelkesedés, milyen őszinte tapsok, mennyi kihívás és mennyi virág!

Ezenközben pedig, hallván a Kölcsey-egyesület t. író-társaságának címzett véleményeket, tulajdonképpen a magam igazolását és elégtételét látom a mai estnek páratlanul fényes sikerében. A magamét és Szendrey direktorét, akik ketten magunkra maradtunk a bíráló bizottságban azzal a véleményünkkel, hogyha már ki nem adják is a díjat azok a szigorú felfogásnak, akik abszolút-becsű színpadi és irodalmi munkát vártak, legalább osszák meg azt az amugy is csekély jutalmat — ha egyébként nem: buzdításul — a két érdemesebb kis darab között. Leszavaztak. Leszavaztak az író-társaság plénumában is, ahol már nem is a díjmegosztásról volt szó, hanem csak a *Hogy kell hódítani?* című darab megvételét ajánlottuk mi néhányan, hogy így legalább a Kölcsey-egyesület cége alatt kerüljön a nyilvánosság elé. Mert, hogy oda fog kerülni, azt bejelentette nyomban Szendrey, aki velünk együtt előadhatónak ítélte a kis darabot s aki sietett is megfélebbezni az első és másodfoku ítéletet a végső és a legfelső fórumhoz: a nagyközönséghez. A direktor megszerezte magának az elégteltetést, hogy műsorára tűzte a darabot, mi néhányan pedig megkaptuk felmentésünket és igazolásunkat ma a nagyközönségtől, hogy érdemes lett volna ez a munka megvételre és nem vallott volna vele szégyent a tekintélyét nagyon féltő író-társaság sem.

Elfogultsággal sem vádolhattak bennünket, mert hiszen csak később tudódott ki, hogy Darányi Jánosné urnó írta ezt a kis darabot és elfogultsággal bájos volna megvádolni egy olyan színültig zsufelt ház előkelő, nagy kö-

zönségét, aminő ma a színházat betöltötte és tapsviharával a szerző diadalát hirdette. Es a végső és megfellebbezhetetlen ítélet: tovább már nincs appelláta.

Hogy mi a kis darab tartalma, az nagyrészt már ismeretes. Elmondta a hivatalos bírálata is. Irént, a naplót író szerelmes falusi kisleányt a kert fa alatt találja a vidám és kacér Sári, a nagyvárosi leány, aki jót mulat a „falusi liba” szende ártatlanságán, piruló szerelmén, és csulos kedvében gunyolja a falusi élet egyhangu unalmasságát, a falusi világ romantikus szépségeit. Irén végre bátorságot vesz és megkérdezi: hogy kell hódítani? Sári nyomban kész a tanításra, de aztán mégis megakad. Azt könnyebb gyakorolni, mint magyarázni, — vallja be nagy őszinteséggel, de már fel van ébresztve a flörtölő kedve és kapóra jön Bárdi Jenő, akin nyomban gyakorolja is a hódító-tudományát. Szívszorogva nézi ezt a kacér játékot a szerelmes Irén s amikor Sári elmegy, hogy a csónakázáshoz öltözve, egészen rabul ejtse a „kemény diót,” — Irén kétségbeesett vergődés közben árulja el szerelmét az ő szíve bálványának. A napló pattantja ki az édes titkot, amelyből elszaval a kislány egy hangulatos, naiv és szerelmes versezetet, bizonyos Genió lovagról, akiben nem nehéz magára ismernie Jenő urnak. Kifaggatja titkát a leánynak, aki végül önfeledten, szerelmesen borul a vállára. Abban a pillanatban jön a kacérul átöltözött Sári, aki megiepetten csapja össze kezét:

— És még tőlem kérde: hogy kell hódítani?

Az egész nem több, de mindez nagyon bájos, kedves és természetes dolog. Amit pedig a hivatalos bírálata legjobban kifogásolt: az a kislányos versezet bizonyult benne a leghatásosabb jelenetnek. Hogy rossz a vers? Hát jó verset akarnak egy szerelmes falusi kisleánytól? Hiszen épen az benne a kedves és megkapó, hogy rossz az a vers, naiv és primitív a — természetességig. Amint hogy az egész kis darab a természetes egyszerűség ellenállhatlan erejével hat és ügyes kézzel van dialogizálva. Aki ezt a kis darabot, mint első színpadi művét, megalkotta: az fog még erősebb drámai nyelven, komplikáltabb formák között, bonyolultabb és nehezebb problémákat is színpadra vinni.

Az őszinte siker fénye sugározta be a szereplők játékát is. Feszült, izgatott várakozás között lebbent fel a függöny s a színen ott látta a lelkesülő közönség az ő régi, dédelgetett kedvenceinek egyik legkedvesebbikét: *Heppes Aladárné Harmath Józsa* urnót. Riadó taps hangzik fel: a viszontlátás örömeben tapsol az egész ház, s percekig tart, amíg az üdvözlő ováció lecsillapodván, megkezdhetik a darabot. Irént, a szende, szerelmes falusi kis lányt játszotta *Heppes Aladárné*, aki azóta, hogy a színpad mámoros, csillogó világát felcserélte a boldog családi tűzhelyrel, most először lépett ismét fényes diadalai színhelyére, ahol éveken át tapsolt elragadó művészetének és ünnepelte meleg szeretettel a közönség. A régi *Harmath Józsa* volt ma is: szívéből fakadt a beszéde és a szívekhez talált. A naiv szerepkörben keresni kell a párját és mintha csak tegnap játszott volna utoljára: ugyanaz a biztonság és otthonosság a színpadon, ugyanaz a művészi, természetes egyszerűsége a beszédnek, ugyanaz a báj és kedvesség a játékában. Legszebb sikereinek emléke ujjalt ma fel és a közönség nem győzött betelni játékával. A kis darab másik két szereplője is pompás játékot produkált: Sári szerepét *H. Novák Irén* az ő fölényes mű-

vészi öntudatával, *Bárdi Jenőt Marikázy* a szokott eleganciával játszotta meg.

Mikor legördült a függöny, valóságos tapsorkánban tört ki a zsúfolt földszint és a páholyok legelegánsabb közönsége. A szereplőkkel előbb csak *Heppesné-Harmath Józsa* jött a függöny elé, majd a tomboló hívásra megjelent egyszerű fekete ruhában a szerzőnő: *Darányi Jánosné* is. Hogy hány csokrot és virágkosarat kaptak, bajos lett volna megolvasni. Egész virágerdő vándorolt fel a zenekarból és a kihívásoknak vége hossza nem volt.

A kis darabot megelőzőleg *A bíró* című egyfelvonásost játszották, utána pedig *Bokor József* híres *Almafáját*, amelyben szintén *Heppesné-Harmath Józsa* játszotta egyik nagyobb szerepet és szüntelen ováció tárgya volt mindvégig. Az ünneplő kedvében levő közönség valamennyi szereplőnek sokat tapsolt.

Kopár Ferenc.

* Irodalmi zsúr. A *Kölcsey egyesület* irodalmi szakosztálya e hó 13 án délután öt órakor a városbáza nagytermében irodalmi zsúrt rendez, amelynek változatos műsora előre is biztosítja a sikert. A zsúron *Jöngné Draskóczy Ilona*, az Aradon is ismert temesvári írónő is részt vesz, újabb verseinek felolvasásával. *Bajtay Mihály* az egyesület irodalmi pályázatán díjat nyert „*A Bolond*” című novelláját olvassa fel. A harmadik felolvasó *Szöllösi Zsigmond dr.* lesz, aki szintén novellát fog felolvasni. *Fenyvesi Margit*, az aradi Nemzeti Színház tagja énekekkel szerepel a műsoron. A műsor utolsó pontját egy helybeli énekkar fogja betölteni. Az irodalmi szakosztály holnap este hat órakor a színházépületben lévő helyiségében ülést tart, amelyen az aradi írók szokásos március tizenötödiki ünnepélyének részletét állapítják meg.

* Diákszeretem. A holnap bemutató már készen várja a közönség ítéletét, amely a mai főpróba sikere után itélve, csak kedvező lehet. Az operette csodás szép zenéje az egyik legnagyobb elhunyt zeneszerző, *Millöcker Károly* munkája. A rendkívül mulatságos, vig szöveg, mely azonban itt-ott hangulatos jelenetekkel is át van szöveve, nem maradhat hatás nélkül. A fényes kiállítás, díszletek és ruhák valószínűleg szintén előnyösen fognak érvényesülni. A darabot *Bródy István* rendező nagy ambícióval rendezte, míg a zenei részeket *Tilger Arpád* karnagy tanította be. Az operette a premierrel együtt e héten négyszer egymásután kerül színre. Az első előadás jegyei már nagyrészt el is fogytak a színházi pénztár a még megieőket reggel 9 órától árusítja.

* Festőiskolák és műtárlatok a vidéken. A *temesvári* irodalmi Arany János Társaságnak vasárnap megtartott nagy gyűlésén a társaság elnöke, *Szentkláray Jenő dr.* apátkanonok, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, nagyérdekű elnöki megnyitójában sürgette a művészi nevelésnek az egész ország kulturális középpontjaira való kiterjesztését. Mindenekelőtt nyilvános szabad festőiskolák felállítását sürgette ingyenes oktatással, melyeknek élére állami képe itéssel bíró művészek volnának állítandók, az illető hatóságok, vagy külön e célra alakítandó társadalmi szervezetek költségén. Ezzel kapcsolatban országgrészenként a nyilvános gyűjtemények és magánosok birtokában levő képekből és műkincsekből nagyszabású múkiállításokat kellene rendezni, hogy a társadalomban a művészeti ízlés fejlesztesse s ezáltal a műpártolás is feléledjen és a legszeleesebb rétegekben elterjedjen. E tekintetben a szónok első sorban a városok és megyék aldozatosságára számít. A tartalmas és formailag is tökéletes megnyitó beszédet a díszes közönség lelkes tetszéssel fogadta.

* *Godowsky* aradi hangversenye. Az aradi zenekonzervatorium igazgatóságának sikerült *Godowskyt* a világhírű zongora-művészt egy hangversenyre megnyerni. *Godowskyt* bátran a világ legnagyobb zongoristájának lehet nevezni, mert technikájával földúlulja mind a most élő művészeket, még

a híres *Rosenthalt* is. A művész egyik speciálitása a nehéz *Chopin* étüdök, melyeket ő maga oly módon irt át, hogy mindig harminc egyszerre játszik. A hangverseny f. hó 18 án d. u 5 órakor tartatik a Fehér Kereszt nagytermében.

Zsúr-témák.

A jótékonyág pletykáiból.

A főváros egyik jótékony egyesülete tegnap száz koronával, a lipótvárosi társaság pedig egy pikáns pletykatémával lett gazdagabb. Mind a kettőt ugyanazok a személyek szolgáltatták: ő — tetszik tudni, a férj — a feleség és két fiatal ur.

Abban a helyzetben vagyunk, mint a nagyképű politikai riporterek írni szokták, hogy a tanulságos eset hiteles történetét elmondhatjuk, — persze nevek nélkül.

Ő nagysága, aki jómodu kereskedő felesége, egy jótékony egyesület alelnöke s annak ülésén volt tegnap is. A ragyogó téli nap ellankadt már, midőn a konferencia véget ért s ő nagysága a szürkületben gyalog indult haza. Már külsőben sem volt messzire a lakása. Csakhamar elegánsan öltözött fiatal ur csatlakozott hozzája — már amennyire egy piccsikutya csatlakozhatik. Mert a gentleman hol a szép asszony mögött, hol mellette vagy előtte loholt, akár a pincsije. Így kísért a kapuig, sőt fel a lépcsőn is.

Ő nagysága éppen mérgezően becsapta maga után az ajtót, mikor egy szobaleány jött fel a lépcsőn.

— Ismeri azt a nőt? — kérdezte a leánytól a gavallér.

— Hogyne! A nacsságám!

— Ithon van az ur?

— Nincs — mondta a leány s a konyha felé indult.

A fiatal ur gyorsan egy forintot nyomott a markába s izgatottan folytatta:

— Nyissa ki az ajtót!

A menyország kinyílt és a gavallér az előszobán keresztül a szalonba jutott, ahol egy — *férfi fogadta*. A hü leányzó nem hazudott, de azt se tudhatta, hogy az ur hazajött, míg ő lent járt a boltban.

A cingar gavallér szeretett volna a föld alá sülyedni, mikor a hatalmas férfi — aki már belezl: a menyecskével s kész tervvel fogadta, — rávált:

— Mi tetszik... Talán az egyesület ügyében...

Áll néma csend, légy szárnya bent, se kint nem hallatszík. Végre akadozva megszólalt a látogató:

— Igen... az egye... sület...

Amaz csöngetett s odaszólt a belépő szobaleánynak:

— Mondja meg ő nagyságának, hogy — szabad a nevét kérem?

— Sz. Béla.

— Hogy Sz. ur *kétszáz koronát óhajtott adakozni* az egyesület javára.

A gavallér savanyu arccal nyult a tárcájába az összegért. A köszönetet már nem hallotta, oly gyorsan távozott. Es most következik az, ami a történetet különössé teszi.

Tíz perc múlva váratlanul hazaérkezett az *igazi férj*. Mert hát az adakozótól csak abban különbözött az öt fogadó ur, hogy az utóbbi *szerencsés udvarló* volt. Az *igazi* — melyik férj gondol rosszat?! — örömmel köszönt:

— Szervusz öreg! No, mi hozott ide?

A szerencsés másodsor is alkalmazta ötletét, de fordítva.

— Kérek, egy kis adakozás az egyesület számára. Megengeded, hogy kedves nőd ő nagyságának átadjam ezt a *százkoronást*?

— Hogyne, örömmel.

A jószívű és önzetlen férfit még kikötötte, hogy a pénzt, mint „névtelen adakozást” könyveljék el, aztán távozott. Száz korona nyereséggel.

A parlament összehívása.

Bánffy és az ujpárt.

(Mi lesz a Kristóffy feladata?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 7.

Fejérváry miniszterelnök holnapi kihallgatásán azt a javaslatot is terjeszti a király elé, hogy hívja össze törvényes időn belül az országgyűlést. Ha ez az előterjesztés tényleg megtörténik, úgy a magyar politikai veszedelmek lényegesen lecsillapodnának és a közvélemény nyugodtabban nézne a kibontakozás fejleményei elé.

A képviselőház összehívása.

Késő éjjel megbízható forrásból arról értesül fővárosi tudósítónk, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök holnapi kihallgatásán ajánlani fogja a királynak a képviselőház újból való összehívását. Ha a koalíció az új választáson ismét többségre jut, akkor valószínűleg újból feloszlatják a Házat.

Kristóffy szerepe.

Politikai körökben beszélnek, hogy Kristóffy József belügyminiszter lemondásának elfogadása után nem vonul vissza a magánéletbe, hanem most kezdi meg voltaképp agitatorius szereplését a választói jog általánosításáért. Kristóffy nyomban, amint megvált a miniszterelnökségtől, mindenképp megindítja a periferiákon a haladó párt szervezését.

Az elhagyott Bánffy.

A Bánffy-kilépés van még felszínen a politikai világban. A vezérőlbizottságnak még van egy ujpárti tagja, aki még nem nyilatkozott — Hock János. Hock kijelentette, hogy ő a kilépés dolgában nem határoz addig, amíg nem ismeri az ő kecskeméti választóinak a véleményét. Neki leginkább arra volna kedve, hogy mint 67-es pártönkivüli megmaradjon a vezérőlbizottságban.

Wesselényi Miklós báró — mint értesülünk — ma táviratot intézett Kossuth Ferenchez és közölte vele, hogy ami az ujpárt magatartását illeti, abban a kérdésben pártértekezlet hív egybe. Ami őt magát illeti, hát az ő véleménye az, hogy minden magyar embernek egy pártban kell lennie, a 48-as pártban. Vasárnap ki is fogja jelenteni választói előtt, hogy belép a függetlenségi pártba.

Eddig csak egyetlen egy ember tart ki Bánffy báró mellett és ez Bene István, aki ma levelet intézett a vezéréhez és kijelentette, hogy történjék bármi, ő megmarad 67-es ujpárti alapon.

Az amerikai magyarok.

Pironkodva olvassuk az amerikai magyar lapokat, amelyek a mostani magyar politikai helyzetről szólnak. Az egész amerikai magyarság valóságosan lázban van. Nagy népgyűlésekre készülnek, amelyeken ötszáz tagú bizottságot alakítanak, hogy ez amerikai magyar aranyjaradék kötvényeket bocsásson ki nemzeti függetlenségi alap megteremtésére. Az első adakozó Terényi Béla volt, aki a Newyorkból a clevelandi Szabadság-nak 500 dollárt küldött „forradalmi alapra.” Eddig a lapok közel 300.000 dollárt gyűjtöttek össze. Március 4-ikére hir-

dették a nagy népgyűlést, amelyen kimondják az amerikai vezérbizottság megalkotását. Az Egyesült Magyar Egyetlek február 22-én előkészítő értekezletet tartott, melyen dr. Föder Vilmos és dr. Baracs Henrik indítványára kimondták, hogy nagy akciót indítanak az amerikai közvélemény tájékoztatására.

Rudnay működése.

A pesti vármegyeházán ma is a buszokodás járta, Beniczky Lajos alispánnál egymás után köszöntöttek be a tisztviselők, akik istenhozzádot mondanak neki is, a megyének is. A székház első emeleti folyosója tele van butorral: a főispáni hivatalt üresítik ki, hogy beköltözzenek oda Csapó Loránt alispán.

A vármegyének ez az új ura a mai délelőttöt is Rudnay Béla királyi biztoshoz töltötte. Valószínűnek tartják, hogy Rudnay a mai nap folyamán átmegegy a megyeházára és megnézi, hogyan dolgoznak az irnokok a fogalmazói hivatalokban.

Ma hire járt ismét a megyeházán, hogy a kormány minden cáfolat ellenére erősen foglalkozik a közigazgatás államosításának tervével és nem is csinál előbb választásokat, míg ezt meg nem valósítja.

HIREK.

A hamvak.

Arad, március 7.

Zichy Mihály hamvainak hazaszállítására megindult a dicséretes mozgalom, s bizonyára eredménnyel is jár majd, mert miért ragaszkodnék a cári Zichy Mihály koporsójához, amelyben neki alapjában mégis idegen ember nyugszik, egy távol nemzet sarkadéka, aki szolgálta őt művészetével, ahogy mások munkájukkal vagy egyéb tehetségükkel szolgálják. De amint Heine nem a francia föld halottja és Byron nem a görögé: akként Zichy Mihály porai sem az orosz földet illetik.

Buzdítás és elismerés jár ki tehát azoknak, akik Zichy hamvait haza akarják szállítani, mert ezt a talajt illetik meg porai, mert ebből a talajtól serkedt élete és a haza szinte kötelességet teljesít e hamvak és a saját földje iránt, mikor a két összetartozót egyesíti.

De ez alkalommal el lehet gondolnunk a mi nemzeti különlegességünk, a halottakkal szemben tanúsított szép és nagy kegyelet felett. Mi magyarok minden kiváló emberünket megbecsüljük halálában, bőkezűek vagyunk a koszorúk és a halotti beszédek dolgában; gyönyörűen tolmácsolni tudjuk meghatottságunk és hálánk érzelmeit, s átérezzük kötelességeinket elszállt lelkek és hátramaradt hamvak iránt.

És állandóan meglepedezünk arról, hogy a nagy emberek nemcsak bölcsőjükben és sírgödőjükben a mieink, hanem egész életük során végig, hogy nemcsak halottakkal és hamvakkal szemben kell kegyelettel viseltetnünk, hanem elevenekkel szemben is. És állandóan Golgotává tesszük a nagyok élete útját és kicsinyesek vagyunk, szűkös látókörűek; s vereked-

vén a magunk apró koncaiért, elmarjuk magunk közül az igazán nagyokat, mert úgy érezzük: teher az ő nagyságuk a mi gyenge, favázu társadalmi, művészeti, politikai életünkön.

Megkeserítjük életüket, amíg kibírják itthon, és mikor elüldöztük körünkből őket, megköveteljük tőlük, hogy szeretettel gondoljanak ránk és a szívük jobbik fele a mienk legyen, s ha megteszik ezt: egyszerűen túlmást veszünk róla s mikor újra megjelenik közöttünk, hogy learassák jutalmát jószáguknak és tőlünk el nem fordult talentumuknak, megint előlről kezdjük a komédiát. Ismét a szálkát keressük az ő szemükben és tönkre tesszük őket a magunk gerendáival, s kezükbe nyomjuk a vándorbotot, amely legtöbbször egyszersmind a koldusbot is . . .

Szakítsunk hát véget ennek a szomorú színjátéknak. Ne a holtakra pazaroljuk lelkünk melegét, hanem az élőkre, mert gondoljuk meg: mihaszna áll a legpompásabb pantheon az ország szívében, a legdrágább hamvakkal márványtáblái mögött, ha köröttük egyre kislelkü, apró falatokon rágódó szatócsmemzedék tolong?

— Apponyi és Kossuth külföldi útja. Brüsszelből táviratozzák: A nemzetközi szociáldemokraták most tartják meg internacionális kongresszusukat Brüsszelben. Magyarországot Buchinger Manó képviseli, aki ma azt az indítványt terjesztette elő a kongresszuson, hogy a külföldi szociálisták abban az esetben, ha Andrássy Gyula és Apponyi Albert külföldre jönnek a magyar koalíció ügye mellett agitálni, úgy ezt a két államférfiut részesítsék kellő fogadtatásban. Buchinger azzal okolta meg indítványát, hogy ez a két politikus hiúsította meg Magyarországon az általános választói jog behozatalát. A kongresszus egyhangúlag elfogadta az indítványt és erről rögtön sürgönyileg értesítette az összes európai országok szociáldemokrata pártjainak vezetőségét.

— Kinevezések a Mávnál. Budapestről jelentik: Tegnap az a riasztó hír terjedt el a magyar államvasutak igazgatóságánál és üzletvezetőségeinél, hogy a kormány visszavonta a folyamatban lévő kinevezéseket és előléptetéseket. E hír azonban alaptalan. Igaz ugyan, hogy a múlt héten a lapok tulzott állításai, hogy nagymérvű nyugdíjazások következtében a tisztviselői személyzetnek mintegy 50—60 százaléka elő fog lépni, higgadtan gondolkodók előtt hihetetlenül hangzottak, de ma már kétségtelen, hogy minde hirtől annyira igaz, hogy nyugdíjazások folytán a tényleg üresedésbe jött állásokat töltik be a mostani kinevezésekkel. Az automatikus előléptetések ezáltal föltétlenül elmaradnak és csak a szokásos időben: májusban és novemberben vannak tervehve. Kinevezést nyer mintegy 30 felügyelő, 120 főellenőr, titkár, főmérnök, 800 ellenőr és 150—280 hivatalnok az V. és VI. rangfokozatokba. Az összes kinevezések száma hatszáz egynehány. Ez már befejezett tény, csak az az érthetetlen, hogy miért késnek a névsornak közzétételével, amikor a kinevezések tárgyában tartott összülési értekezletek már szombaton befejezést nyertek.

— Gondnokság alá helyezett hercegi pár. Berlinből táviratozzák: Pál Frigyes mecklenburgi herceg és neje, Windischgrätz hercegnő gondnokság alá helyezéséről a következőket

közlük: Régóta tudták, hogy a hercegi pár már évek óta nagy pénzügyi nehézségekkel küzdött, melyeknek a megszüntetésére sikertelenül tettek lépéseket. A herceg 56 éves és 1888. óta él Windisgrätz Mari hercegnővel házasságban. Már a házasság első éveiben egyenetlenségek merültek fel a házastársak között és a hercegnő utóbbi időben többnyire Ludwighoffban élt. A hercegi pár egyetlen leánya, Mária Antonia hercegnő huszonegy éves és a múlt évben az a hír terjedt el róla, hogy a spanyol király akarja nőül venni. A hercegi pár ifjabb fia huszárhadnagy, idősebb fia tengerészhadnagy.

— **Elintézett affér.** Megemlékeztünk már arról az afférről, amely egy hírlapi nyilatkozatból kifolyólag Benedek Arpád lapszerkesztő és Heppes Béla dr. aradi ügyvéd között felmerült. Az affért ma fegyveresen intézték el. Benedek Arpád segédei Nagy Sándor dr. és Sugár Jenő dr., Heppes Béla segédei Fannay Gyula és Jankó Imre voltak. A párbaj, amely déli 12 órakor folyt le, rövid, de heves lefolyású volt. A „Rajta!” vezényszóra mindkét fél egyszerre támadott. Benedek Arpád erős, de lapra fordult vágása hamarabb csapott le, míg Heppes Béla dr. vágása talán negyed másodperccel később, Benedek Arpád már védelemre emelkedő kardjára ütve eltörtött, de a vágás vivő nyelven ugynevezett „vasas” vágás lévén, egyidejűleg érte ellenfele fejét is és a fejtető bőrén mintegy 4 centiméternyi sebet ejtett. Minthogy a lefolyó vér Benedek Arpád szemébe is szivárgott s így a látásban akadályozta, a segédek a párbajt beszüntették. A Heppes Béla és Seudly Elemér, valamint Faragó Miklós, továbbá Marót Sándor közt felmerült lovagias ügyek — békés uton intéződtek el.

— **A megye közigazgatása.** Aradmegye közigazgatási bizottsága ma Dél-noki Nagy Lajos dr. alispán elnöklése alatt ülést tartott, amelyen a megyei és állami közigazgatási ágak vezetői jelentést tettek a február havi közigazgatásról. Farkas Győző királyi pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban 92678 korona, hadmentességi díjban 817 korona folyt be, míg a múlt évben hasonló adónemekben 210969 korona és 440 korona volt a bevétele. Institoris István dr. t. főorvos jelentésében előadta, hogy a vármegye közegészségügyi viszonyai tetemesen javultak, amennyiben a fertőző betegségek és a halálozások száma lényegesen csökkent. A teljes ülés után az erdei kihágási felelősséget, a pótdadó felszámolási és a gyámügyi felelősséget albizottságok tárgyalta le több jelentéktelen ügyet.

A közigazgatási bizottság ülésén Dél-noki Nagy Lajos dr. alispán elnöklése alatt jelen voltak: Schill József főjegyző, Nachtnébel Gyula árvaszéki elnök, Keresztes Gyula dr. főügyész, Institoris István dr. főorvos, Boros Iván tb. főjegyző, Darányi János és Hanthó Jenő aljegyzők, Hunyár Algernon és Török Ferenc dr. közigazgatási gyakornokok, továbbá Farkas Győző pénzügyigazgató, Varjassy Arpád tanfelügyelő, Szokolczay Lajos királyi ügyész, Keller Izsó királyi főmérnök, Kellner György törvényhatósági alatorvos és Bánhidny Antal báró, Friebeisz Miklós, Nachtnébel Ödön, Purgly László, Takácsy Sándor dr., Urbán Iván és Vásárhelyi Dezső bizottsági tagok.

— **A kávéházak sűteménye.** A kávéházak, vendéglőbe járó közönség bizonyára kellemetlen érzéssel nézte akárhányszor, hogy a kenyeret és a kifliket mint fogdossák, ropogtatják a vendégek, míg végigtapogatva négyet-ötöt, egyet kiválasztanak. Ezt az állapotot akarják megszüntetni a fővárosi pékmesterek és a közönség bizonyára hálással fogadná az egészségtelen, undorító szokás megszüntetését. A pékmesterek tehát arra kérték a tanácsot, hogy tiltsa el a kifli ropogtatást. A ki kávét rendel: rendelje

meg hozzá a kiflit is és mondja meg a pincérnek, hogy egy, vagy két darabot akar-e elfogyasztani. A pékmesterek praktikus kérése most beleütközött a hivatalos czopiba. Az előjárók értekezlete ugyanis kimondta, hogy a kérelem nem teljesíthető a szabályrendelet módosítása nélkül. A szabályzat ugyanis nem kötelező a fogyasztóra s nem lehet senkit arra kényszeríteni, hogy elfogadja az elébe tett egy darab sűteményt, ha válogatni akar. Ebben az előjáróknak nincs igazuk. Mert a vendégeket ugyan nem lehet tiltani attól, hogy válogassanak a kifliben, de a vendéglősöket és kávézókat el lehet tiltani attól, hogy egynél több kiflit vagy kenyeret adjanak a vendégnek. De aztán könnyű szerrel meg lehet csinálni azt is, hogy minden kiflit vagy zsemlyét papírba göngyölve tegyenek a vendég elé. Külföldi nagy városokban már így cselekszenek, sőt nemcsak a kiflit szolgálják fel papírosban, hanem még a fogpiszkálót is.

— **A lóvasut közgyűlése.** Az aradi közúti vaspálya- és téglagyár-részvénytársaság március hó 27-ikén kedd délelőtt 1/2, 11 órakor, a társaság helyiségében tartja rendes évi közgyűlését. A jelentéseken kívül a tárgysorozaton szerepel az igazgatóság öt tagjának megválasztása.

— **Egy nagy lépés.** A párbajellenes liga minden törekvését nagyon kevesen vették eddig komolyan. Az egész mozgalom inkább elvi kijelentésekből állott, amelyeket azonban magukra kötelezőnek még a liga tagjai se igen tartottak. Ha úgy fordult a dolog, ezek épen oly vidáman párbajoztak, mintha semmiféle összeköttetésben nem lennének a szövetséggel. Es ez természetes. Addig, míg a társadalom gondolkodásmódja át nem alakul, míg a törvény nem bírálja el szigorúbban a párbajvetségeket és az egyéni becsületet a bíróság erőlyesebb védelemben nem részesíti, addig hiába minden erőlködés. Franciaországban már megtalálták a módját, miként csökkentse a párbajok számát. A lapok ugyanis megállapodtak, hogy a párbajokkal összefüggő semmiféle hírt többé ki nem adnak, a jegyzőkönyveket nem közlik. Pedig tudvalevőleg épen Franciaországban a párbajok egész látványosságot képeztek, a legtágabb nyilvánosság előtt zajlottak le, csak éppen hogy beléptül díjakat nem szedtek. A párbajokon megjelentek a riporterek, sőt fényképészek is, akik a párviaskodásról fényképet vettek fel és a párbajról következő napon képekkel illusztrált cikkben számoltak be. Most az egyik párisi előkelő vívóegylet ülésén Decazes herceg azt javasolta, hogy ennek a szokásnak vessenek véget azzal, hogy felkérjük a lapokat, ne közöljenek ezentúl párbajokról referáló híreket. Ezt az indítványt azzal okolta, hogy a párbajok számát csökkentenék, ha a lapok nem szolgálnak egyes reklámra vágyó emberek érdekeit azzal, hogy párbajokról beszámolnak és ezáltal nevüket portálják. Az egyesület elfogadta az indítványt és ilyen értelemben írt a párisi újságok különböző szindikátusainak, amelyek ki is mondták, hogy párbajról ezentúl nem emlékeznek meg és lovagias ügyekről felvett jegyzőkönyvek nem adnak helyet hasábjaikon. Így azután csakugyan sorvadni fog a párbajkedv, mert a párbajozó gentlemanek bizonyára nem fogják érdemesnek tartani, hogy valakibe belekössenek, ha hősiességükről senki se vesz tudomást.

— **Az Aradmegyei Takarékpénztár** a következő körlevelet küldte szét: Jelen sorainkkal van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy Herzel Bernát ur, igazgatóságunk tagja, Aradról való elköltözése folytán intézetünkönél viselt állásáról lemondván, helyébe f. évi február hó 11-én megtartott rendes évi közgyűlésünkön igazgatóságunk tagjává Leopold Zsigmond ur

választatott meg. Tisztelettel kérjük, hogy erről, valamint Herzel Bernát ur megjegyzésének megszüntéről, ugyszintén Leopold Zsigmond ur törvényszéki bejegyzett cégálírásáról tudomást venni méltóztassék. Tisztelettel: *Aradmegyei Takarékpénztár.*

— **Az aradhegyaljai bor aukciók.** Az Arad-hegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete ma délelőtt kezdte meg a bor aukcióit. Az első Gyorokon, a kaszinóban tartották meg s azon Aradról, Makóról és a Hegyalja egyes pontjairól mintegy ötven borkereskedő és termelő jelent meg. Az aukciót délelőtt tíz órakor nyitotta meg kisjolsvai Szabó Zoltán, az egyesület igazgatója. A nagy érdeklődés dacára ma csak négy tétel került eladásra, és pedig:

550 hektoliter 1905. évi barackai vegyes, hektoliterenként 27 koronával;
800 hektoliter 1905. évi gyoroki vegyes, hektoliterenként 34 koronával;
100 hektoliter 1904. évi ménes-paulisi vörös bor, hektoliterenként 50 koronával;
100 hektoliter 1905. évi ménes-paulisi vörös bor, hektoliterenként 48 koronával.

Az eredmény elég kedvezőnek mondható, s remélhető, hogy az aukciók következő napjain nagyobb eredmény fogja a Szőlősgazdák Egyesülete fáradozásait jutalmazni. Holnap, március 8-án *Világoson*, a Mátyás király szállóban, azután Pankotán és Borosjenőn folytatják az aukciókat.

— **Kormánybukás a szerb vámháboru miatt.** *Belgrad*-ból táviratozzák: Az osztrák-magyar-szerb vámháboru megbuktatta a szerb kormányt. A kormány pártjának tegnap éjféli utáni tartó ülésén *Stojanovic* miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány állása tarthatatlan. A lemondás mellett szavazott 40, ellene pedig 37 képviselő. A skupstina mai ülésén a miniszterelnök fölolvasta lemondását. A király ma délelőtt tíz órakor elfogadta a kormány lemondását. Azt hiszik, hogy az új radikálisok és a régi radikálisok koalíciójából fogják az új kormányt megalakítani. A kibékülés iránt megindultak a tárgyalások. A király több politikust kihallgatáson fogadott.

— **Eltűnt ezüst.** A *Rusoj* értesülése szerint a legutóbbi kínai campagne idejében, mikor *Linevics* tábornok Peking felé tartott csapatával, nagymennyiségű ezüstöt talált és azt magához véve, a 9. kelet-szibériai tüzérezredre, Stössel generális kedvenc ezredére bízta. Mikorra azonban az ezred Port-Arturból visszatért, az ezüst eltűnt. Az ezred parancsnokát természetesen rögtön felmentették állásától és a Stössel-klikk lakásán házkutatást eszközöltek. Egy csinos hölgyecske lakásán, a szennyes ruha alá rejtve egy göngyölgében 80.000 rubelt találtak. A hölgyike vallomása szerint van egy századparancsnok barátja, akinek az orosz kínai banknál körülbelül két millió rubel értékű ezüst letéte van s ő ezt az összeget hallgatási díjjal kapta. Az afférba számos tiszt, sőt maga Stössel is belekeveredett. *Kuropatkin* jónak látta tehát a vizsgálatot befejeztetni és így az ügy néhány alsóbbrangru tiszt apró fegyelmi büntetésével véget ért.

— **Öngyilkos közjegyző.** *Löcséről* táviratozzák: *Tasnády* Dezső dr. királyi közjegyző ma hajnali három órakor agyonlőtte magát. *Tasnády* fél háromkor érkezett haza vidéki küldetéséből, mintegy félt órát beszélgetett feleségével és fiaival, majd elbucszott tőlük és irodájába ment. Itt kivette íróasztalának fiókjából a revolverét és agyonlőtte magát. A revolverlövésre belépett az irodába *Tasnády* felesége, de már holtan találta a férjét. Az öngyilkosság híre korán terjedt el a városban. A

járási bíróság vezetője azonnal elrendelte a leltározást az öngyilkos közjegyző iró-dájában. Ellenőrizhetlen hírek szerint Tas-nády a gondjaira bízott hagyatéki értékekkel nem tudott elszámolni és ez kergette volna a halálba.

— Szereltem a végletekig. Egy *Corssen* Henrik nevű könyvelő beleszeretett Brémában egy gyáros leányába, aki azonban hallani sem akart róla. Annyira irtózott tőle, hogy szerelmi ostromlása elől menekült is Brémából. A könyvelő utána ment és négy városon át követte. A leány újra meg újra kijelentette, hogy nem kell neki s rögtön menekült egy másik városba, mihelyt a csökönyös imádó a nyomára akadt. Így kerültek legutóbb mind a ketten Berlinbe. Itt az egyik pályaudvaron találkoztak, de Corssen akkor már olyan veszedelmes fenyegetéssel rémitette meg a szegény leányt, hogy a rendőrhöz fordult védelemért, aki a szenvedélyes embert bevitte a rendőrségre. Ott egy cellában magára hagyták s amikor este nyolc órakor utána néztek, holtan találták. Nadrágtartójával felakasztotta magát.

— Ongyilkosság hiúságból. A greizi park tavából tegnap egy néhány hét óta eltűnt 20 éves leány holttestét húzták ki. A leány, amint a vizsgálat megállapította, hiúságból vett véget életének. Az öngyilkos leány arcán rendkívül sok szepítő volt. Hogy ezt a szépséghibát eltüntesse a leány, valami maró folyadékkal kente be arcát, ami arcbőrét teljesen megbar-nította, sőt sebessé tette. Ez nagyon elkészerítette a hű leányt, és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Unneplő ruhájában a parkba ment sétálni, midőn beesteledett, egy nehéz követ kötött a derekára és a vízbe ugrott. Mivel a tó még az éjjel befagyott, holttestét csak most találták meg.

— Gapon hűnössége. *Gapon* leikész ellen, aki a mostani orosz forradalom első vezetője volt, az utóbbi időben ekeseredett vádak merültek fel Oroszországban. Épen a munkásság körében hangzott el a vád, hogy Gapon elárulta őket, meg hagyta magát vesztegetni a kormány részéről s a külföldön kóborolt s vígan élte napjait. A Gapon-ügynek, mint Pétervárról jelentik, most újabb fejleménye van. A munkásság egy része azzal vádolja Gapon-t, hogy *Matjuszenszki* forradalmi vezető kinyomozására nagy összeget kapott a kormánytól. Egy *Cseremuchin* nevű munkás, akit a napokban azzal vádoltak, hogy Gapon-tól 5000 rubelt kapott, ha elárulja *Matjuszenszki* rejtékhelyét, tegnap agyonlőtte magát. Elment egy népes munkásgyűlésre, ahol a megvesztegetés ügyében felzólalt. A gyűlésen Gapon is megjelent s itt *Cseremuchin* megkérdezte Gapon-tól, hogy adotta át neki Gapon egy kopoket is. Gapon röviden válaszolt s kijelentette, hogy a vádból egy szó sem igaz. *Cseremuchin* erre felállt s beszédet mondott, melyet így végzett:

— Nincs igazság a földön.

Azután revolvert vett ki zsebéből s főbe lölte magát, hogy becsületességét bebizonyítsa. A gyűlésen nagy izgatottság támadt. Gaponnak hirtelen visszatérését Oroszországba azzal magyarázzák, hogy Gapon tényleg a kormány szolgálatába szegődött.

— A diák becsülete. Párisból jelentik a következő történetet: Egy francia tanító egyik tanítványának füzetébe ezt a megjegyzést írta be:

— A tanuló számár.

A tanuló ugyanis valami hibát csinált dolgozatában és a tanító e megrögzített kiszólással büntette meg. A füzetet az apa is meglátta és a tanító mondatán annyira felháborodott, hogy becsületsértés címén beperelte a tanítót. A fővárosi bíró a „számár” kifejezésben tényleg becsületsértést látott és elítélte a tanítót pénzbüntetésre és kártérítésre. A tanító természetesen megfeleltette az ítéletet s így

az ügygyel a semmitűszék is foglalkozni volt kénytelen. Ez pedig megváltoztatta a marasztaló ítéletet, felmentette a tanítót, kimondva, hogy a tanítót tanítványával szemben megilleti némi becsületsértő jog.

— A modern gyógyszerészet egy nagyon finom készítmény kapható végre Magyarország minden gyógyszerésztárában is. Ezen készítmény a Scott-Emulsió, mely csukamájolajból készül, méz- és nátrionhypophosphit hozzáadásával. Minden betegség-nél, melynél eddig a csukamájolaj javálva volt, sokkal hatásosabban alkalmazható a Scott-Emulsió, mivel ez könnyen emészthető és kellemetlen utóíze nincsen.

— Szép fogakat csakis a *Dentolin* fogoreme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 112

A proféta üzletei.

(A szent nyomda.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 7.

Dowie profétáról már sokat írtak a lapok. Ő az, aki önmagát kinevezte profétának és egyház apostolának s hogy könnyebben szerezzen híveket, „*Zioni katolikus egyház*” címet adott vallásának. *Dowie* ügyes üzletember, aki ki tudta vinni, hogy az egyházközség és valamennyi hívőnek vagyonát az ő nevére telek-könyvezzék. Így alapított gyárakat, üzleteket, bankokat, melyeknek feje ő, a proféta. A hit-lezőkkel ugyan sokszor meggyűlt a baja, de mindig kimentették.

Tavaly 800 ezer dollár követelést kellett kifizetnie s *Dowie* hívei s összeköttetésével révén a kitűzött időre kielégítette a követeléseket. *Dowie* most beteg. Külföldi utra indult, hogy gyógyítsa üzleti munkálkodásban elfáradt testét. De jó kezekre bízta fényes templomát. *Voliva* főfelügyelő ideiglenes főnöke a zioni egyháznak s úgy látszik, be is válik *Dowie* helyettesének.

A zioni cityi nyomdák a bukás szélén állnak. Negyvenezer dollárra volna szüksége a zioni egyháznak, hogy a nyomdák tovább dolgozhassanak. *Voliva* segédproféta a minap előadta a templomban, hogy *negyvenezer dollárra van szüksége*, hogy a munkák tovább folyjanak.

— Megadjátok ezt a 40.000 dollárt? — kérdezte a hívektől.

— Megadjuk — felelték azok.

Voliva egy asztalt helyzetetett a templom szentélyébe. Nagyszerű beszédet mondott az önfeláldozásról, az áldozatkészségről s ő volt az első adakozó, ki feláldozta anyjától kapott óráját a szent célra. A hívek sorban lépkedtek az asztal elé: száz és száz dollárokat adtak a nyomdai munkálatok tovább folytatására: sokan utolsó centjüket adták át; asszonyok és leányok ékszereiket, drágaköveiket, óráikat adták oda s a 40 000 dollár nagyrésze csakhamar összegyűlt.

Igy csinál üzleteket a proféta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az esküdték napidíja. A most lezajlott aradi esküdtészi cikluson résztvevő esküdték holnaptól kedve az aradi királyi ügyészségnél felvehetik napidijaikat.

§ Egy küldöttség sajtópanaszja. Pár nappal ezelőtt egy 75 főnyi küldöttség jött be Budafokról báró Fejérváry Géza miniszterelnökhöz, hogy bizalmukat fejezzék ki neki a kormány iránt s kérjék, hogy állítsa vissza a törvényes rendet az országban. Két ellenzéki lap erről a küldöttségről írva, azt szedett-vedett csöcselőknek nevezte s megjegyezte, hogy egy elcsapott jegyző bevezette ezt a feibérelt társaságot a miniszterelnök elé. *Ruzsinszky* Pál jegyző, s a küldöttség összes tagjai ezen lapközleményeket sértődnek találván, megbízták *Balog* N. Imre

dr. ügyvédet, hogy nevükben rágalmazás és becsületsértés vétségei címén tegye meg a két lap ellen a sajtóügyi feljelentést. Az ügy esküdtészek elé kerül, mivel a küldöttségben több községi képviselő testületi és megyebizottsági tag is volt.

Foulard-selyem

85 krtól 3 frt 70 krig méterenként, blousoknak és uszályoknak. Bérmentve, elvámolva, hahoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 3954

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1906. év március hó 14-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydarabok sorrendje:

1. Polgármester február havi jelentése. — 2. A lugosi gör. kat. püspöknek átirata a város közönsége, mint kegyur és a püspökség, mint az aradi gör. kat. hitközséget képviselő egyházi hatóság között a kegyuri jogok szabályozása és a tempomépi és ügyében kötött szerződés tárgyában — 3. Mútek Lajos dr. és több törvényhatósági bizottsági tag indítványa a hivatalos óráknak a régi rendszerre való visszaállítása iránt. — 4. Polgármester előterjesztése Urbányi Béla városi főpénztárnok kérvénye tárgyában újabb szabadságidő engedélyezése iránt. — 5. A belügyminiszter leirata a Neuman testvérek ipar alapítványáról szerkesztett zárszámadás tárgyában. — 6. Babos András gáji fertőtlenítő közeg napidíjainak átszállásban való kifizetése iránti kérelme. — 7. A tanács javaslata a félelvi számadásoknak s az 1904. évi zárszámadásra vonatkozó felmentvénynek megadása iránt. — 8. A polgármester jelentése 2 kisegítő napidíjnak alkalmazásáról. — 9. Demján György éjjeli őrnök nyugdíjaztatása iránti kérelme. — 10. Dunai Pál hentesnek napidíj vagy segély iránti kérelme. — 11. A tanács javaslata a folyó évi január havában elő és leirt állami adók utáni községi adónak elő- és leírása iránt. — 12. Az aradi pénzügyigazgatóságának átirata a Maroshidak építésével kapcsolatos feltételek tárgyában. — 13. A tanács jelentése az eddig még állami adót nem fizelőkre történt községi adónak kivetése tárgyában

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1906. évi március hó 1-jétől. —

ARADRÓL INDUL	ARADRA ÉRKEZIK
Szeged felé:	Szeged felől:
Pécskára mv. csak pénteken reggel 5:04	Mezőhegyesről hm. r. 5:53
Szegedre gym. r. 6:20	Pécskáról hm. csak pénteken reggel 7:—
Szegedre hm. r. 7:20	Szegedről vv. reggel 8:12
Szegedre hm. de. 9:25	Szegedről hm. de. 11:04
Szegedre hm. de. 11:30	Battonyáról hm. du. 1:08
Szegedre gym. du. 12:18	Mezőhegyesről hm. du. 3:23
Szegedre hm. du. 1:50	Szegedről gym. du. 3:52
Battonyára hm. du. 2:45	Battonyáról hm. este 5:46
Szegedre vv. du. 4:10	Szegedről hm. este 7:48
Battonyára hm. este 6:14	Szegedről gym. este 9:04
Mezőhegyesre hm. e. 7:49	Battonyáról hm. este 9:34
Brád felé:	Brád felől:
Brádra svz. reggel 6:25	Gurahoncról svz. de. 8:03
Borosjenőre hm. de. 8:23	Brádról vv. de. 11:—
Brádra vv. du. 12:27	Borosjenőről hm. du. 1:58
Borosjenőre hm. du. 2:40	Brádról svz. este 6:49
Gurahoncra svz. du. 4:25	Borosjenőről hm. e. 9:14
Kétegyháza felé:	Kétegyháza felől:
Kétegyházára hm. r. 6:10	Kétegyházáról hm. de. 12:—
Kétegyházára hm. du. 12:01	Kétegyházáról hm. e. 6:03

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Magyar borok kiállítása Milanóban. A Simplon-alagút megnyitása alkalmából nagy kiállítás lesz Milanóban, melynek keretében nemzetközi kiállítások is fognak tartatni, így többek között lesz nemzetközi *borkiállítás* is. Magyarország, mint a nagyobb bortermelő államok egyike a kiállításról el nem maradhat már csak azért sem, mert elegendő mennyiségű exportképes borral rendelkezik. A milánói borkiállítás magyar osztályának rendezését, fel-

kérés folytán, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete vállalta el. A kiállításra szóló borbejelentő lapokat és ismertető körleveleket már széjjel küldötte a birtokosoknak, de amennyiben bortermelőink között volnának olyanok, kik a kiállításon részt akarnak venni, ezen igényüket a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatóságának (Budapest, IX., Üllői ut 25) haladéktalanul jelentsék be, hogy az a bejelentő lapot a részvételi feltételeket és magyarázó körlevelet mielőbb megküldhesse, miután a határidő március hó 15-én lejár.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, március 7

Amerika 1/4 magasabb. Kevés üzlet, csöndes, változatlan áruk.

Az áruk 100 kilónként számítva:

Zárhat 23 órákor.

Table with 2 columns: item and price range. Buza 1906. áprilisra 16.58-16.60, Rozs 1906. áprilisra 13.64-13.66, Zab 1906. áprilisra 15.26-15.28, Tengeri 1906. májusra 13.68-13.70, Uj őszi buza 1906-ra 16.54-16.56.

Zárhat 3 órákor.

Table with 2 columns: item and price range. Buza 1906. áprilisra 16.58-16.58, Rozs 1906. áprilisra 13.58-13.60, Zab 1906. áprilisra 15.24-15.26, Tengeri 1906. májusra 13.64-13.63, Uj őszi buza 1906-ra 16.52-16.56.

Irányzat csöndes.

Zárhat 3 órákor.

Table with 2 columns: item and price. Osztrák hitelrészvény 671 25, Magyar hitelrészvény 797 25, Lassanítottórnák részvény 525 -, Rima-Murányi vasmű részvény 589 -, Osztrák-magyar államvasút részvény 675 25, Kőszegi vasút 602.-, Tavaszi villamos vasút részvény 327.-, Műszaki asanatórium sorozású pénzbe 10 25, Műszaki asanatórium sorozású árúban 11 25.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

- Március 7. -

Magyar csibrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban 128-130 fillérig; Öreg közep páronként 300-400 kilogramm sulyban fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 136-138 fillérig; fiatal közep páronként 251-320 kilogramm-ig terjedő sulyban 136-138 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő sulyban 134-136 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 137-138 fillérig; közep páronként 240-260 kilogramm-ig terjedő sulyban 135-136 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő sulyban 134-135 fillérig. Sertéslelészám: Március 3. napján volt készlet 40,935 darab, március 4. napján főlhajtatott 960 darab, március 5. napján elszállított 171 darab, március 5. napján maradt készlet 41,724 darab. A hizott sertéslelészám: Csöndes.

A SCOTT-féle eljárás

szerint a csukamájolaj emulgalása által készül a világhírű SCOTT féle EMULSIO. A csukamájolaj régen kipróbált és gyógyító ereje valóban csak a SCOTT féle EMULSIO-ban jut teljesen érvényre, mivel ezen formában a csukamájolaját mindenki szívesen veszi be. Alatta az egész szervezet sokkal erősebb lesz és betegségek eseteiben a szervezet ellentáto képességét sokkal jobban növeli, mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle EMULSIO jóízű és határozottan könnyen emészthető. A SCOTT-féle EMULSIO a legfinomabb norvegiai gyegycsukamájolajból készül méz és nátron hypophosfitok hozzáadásával.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiágának jele a „a hátán nagy csukahalat vívó halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszertárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levelezési költség beküldése ellenében mintautveglél bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911

„Városi gyógyszertár.”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Angol női
costüm kelmék

NAPIREND.

Március 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: István, János. — Protestáns naptár: István, János. — Izraelita naptár: Eszter böjt. — Görög-keleti naptár (február 23.): Polikarp. — A nap két 6 óra 30 perckor, nyugszik 5 óra 52 perckor. Időjelölés. A központi meteorological-intézetnek Arad ra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható. Március 8. Kórorvosválasztás Csermón. Március 9. Orvosválasztás Szemlakon. Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjúság táncmulatsága (Iparosház.) Március 11. Az aradi butorkészítő iparosok szövetségének közgyűlése délután 3 órakor (Atzél Péter-utca 3.) — Az aradi ipartestület közgyűlése délelőtt 10 órakor. Március 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor. Március 25. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. Március 27. A közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 1/2 órakor.

CSARNOK.

Sherlock Holmes újabb kalandjai.

III. A csehországi botránny.

Irtá: Conan A. Doyle.

Angolból fordította: Róth László. [6]

(Folytatás.)

Egy negyed hétkor indultunk el a Becker Streettől és tíz perccel hét előtt már Serpentin Avenueben voltunk. Már esteledett és éppen akkor gyújtották meg az utcai lámpásokat. Mi a villa előtt föl és alá sétáltunk az érkező lakóra várva. A ház éppen olyan volt, mint a milyennek Holmes rövid leírása után elképzeltem, csak a környéke tűnt fel várakozásom ellenére kissé túlélneknek. A sarkon jól öltözött fiatal emberek csoportosultak cigarettázva és nevetgélve, odaát egy késes köszörült nagy kerékével, odébb két katona udvarolgotott egy dajkának.

— E házasság nagyon egyszerűvé teszi a dolgot, szöit Holmes. Most már kétélű fegyver lett a fénykép, mert azt hiszem épp oly kelle metlen lenne Norton urnak, ha azt meglátná, mint a hercegnének. Most már csak az a kérdés, hogy hol találjuk meg a képet. Nagyon valószínűtlen hogy mindig magánál hordaná. Egy kabinetkép sokkal nagyobb, semhogy azt egy nő ruhában könnyen el lehetne rejtteni. Tehát e szerint nem viseli magánál. Hát akkor hol? Talán bankárjánál vagy ügyvédjénél. Csak e két eset lehetséges, én azonban nem hiszem egyiket sem. A nők természetüknél fogva titkolódzó és nem szeretik titkukat másokra bizni. Minek is adná át másnak? Hát ha egy üzletember nem tud ellentálni a csabító ígéreteknek. És ne felejtse el, hogy egy pár nap mulva íel akarja használni, tehát kéznél kell lenni, tehát csak saját lakásán őrizheti.

— De hiszen már kétszer betörték nála.
— Igen, de azok nem tudták megkeresni.
— Hát te hogy akarod megtalálni?
— Én nem is fogom keresni.
— Hát hogy?
— Ó maga fogja nekem megmutatni.
— Nem hiszem, hogy megtenné.
— Meg kell tennie. De hallom már a kocsizörgést. Vigyázz utasításaimra.

A kocsilámpás fénye már látható lett, majd egy szép fogat kanyarodott a villa elé. Alig állt meg, már egy csavargó ugrott oda, hogy az ajtót kinyissa, azon reményben, hogy egy kis borralalóra tesz szert, de egy másik, ki ugyan azon szándékkal rohant oda, félrelökte. A veszekedésbe beleszólt a két katona, akik az eisőnek pártját fogták, míg a késes az utóbbinak érdekeit védte nagy hévvel. Verekedés támadt s a kiszálló hölgy dulakodó tömeg kö zepében találta magát. Holmes a nő segítségére sietett, de közelébe érve egy kiáltást hallatott és véres arccal bukott a földre. Erre a verekedők elszéledtek és egy pár jobban öltözött

egyén, kik eddig tétlenül szemlélték a dulakodást, sietett a nő és a sebesült segítségére. Adler Irén a lépcsőn megállott az utcára tekintve, úgy, hogy az előcsarnok fénye élesen kidomborította fenséges alakját.

— Súlyosan sebesült meg szegény? — kérdezte.

— Meghalt, kiálták többen.

— Még van benne élet, de nem őf míg a kórházba viszik. Derék ember volt, mondá egy asszony. Ha nem lépett volna közbe, talán meg is rabolják a hölgyet. Goncsz banda volt. Ah, még léleklük. Itt nem fekdühet, nem vihetők be, asszonyosság?

— Hogyne, hozzák csak be ide a fogadó szobába; van ott egy jó pamlag.

Lassan és ünnepélyesen vitték be Holmes Briony Lodge legszebb szobájába, mialatt én az ablakon át figyeltem a fejleményeket. A szoba ki volt világítva. Minthogy a függönyök nem voltak leeresztve láthattam, hogy Holmes ott a pamlagon feküdt. Nem tudom, nem érzett e lelki furdalást e pillanatban ama rut szerep miatt, melyet játszott. De engem a szögyen érzete fogott el, midőn láttam mily végtelen kedvességgel és gyengédséggel hajlik e gyönyörű hölgy a sebesült fölé. Iparkodtam e érzést legyőzni avval vigasztalva magam, hogy a nőnek ugy sem lesz bántó-tása, s mi őt csak abban akadályozzuk meg, hogy másnak ártson. Holmes felült s olyan mozdulatot tett, mintha levegő után kapkodna. A szobaleány az ablakhoz sietett és azt kinyitotta. A következő pillanatban Holmes kinyujtotta karját. Én bedobtam a rakétát és teljes erőmből tüzet kiáltottam s alig ejtettem ki a szót az egész tömeg utánam kiáltotta: „Tűz, tűz!” Sűrű füstgomolyok tódultak ki a szobából. Benn ide oda rohanó alakokat láttam s nemsokára rá tisztán kivehettem Holmes hangját, amint megnyugtaltja őket, hogy csak vakláрма volt az egész. Kiosontam a zajgó tömegből s alig vártam a sarkon tíz perccig, midőn Holmes karját az enyémbe fonta és megelegetten és könnyebülten indultunk haza.

(Folytatása következik.)

Nemzeti Színház.

Bérlet 149. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1906. évi március hó 8 án.

A diákszerelem.

Nagy kiállításos operette balettel, 3 felvonásban. Irták: L. Krenn és C. Lindau. Zenéjét szerzö: Milökker Károly.

SZEMÉLYEK:

Table listing cast members and roles. Columns: Actor/Role, Hunyadi J., Faludi K., Zsigmondi A., Benkőné P., Várnai Jenő, Rontal B., Szathmári Á., Kulcsár L., Ladislai J., Knorr, Melzer, Ruprecht, Strimpfl, Katalin, Böske, húga, Höffelmann, Gáspár, fia, Müller, Beregi S., Deli Lajos, Rákossy Gizli, Nyárai A., Fenyvessy M., Zalai Margit., Borbély S., Marházi M., Szabó László.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetünket nyilvánítjuk ezutón is mindazoknak, kik hön szeretett halottunk

RADOVÁN REGINA

végtisztességén megjelenésükkel is igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni. Arad, 1906. március 7.

778

A gyászoló család.

csak a kizárólagos
posztógyári raktárban
kaphatók.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Telefon szám 478.

NÄGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromságban
Temesvár, Gyárvaros fő-u. 44.

„HELÉN“

arc- és kézcreme szepők, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégelye 1 kor. Próbátégely 60 f.

„HELÉN“

mosdó víz üvegje 1 korona.

„HELÉN“

pouder dobezza 1 korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fil.

Bogdánovits Mihály

épület és műbutor asztalos
Aradon, Demeter-utca 37. sz., saját ház.

Elvállal épület és műbutor, kirakato-
kat, iroda és bolti berendezések teljes el-
készítését.

Kiválóan ajánlom az építő nagykö-
zönség szíves figyelmébe műhelyemben
készítendő s házépítéshez szükséges asz-
talos munkáimat. — Ugyesintén butorokban
nagybani megrendeléseket is elfogadok.
Vidéki megrendeléseket is elfogadok és
azok gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Elvállal mindentéle javításokat.

Szolid áram mellett a nagyközönség
szíves bizalmáért esedezem

Kitünő tisztelettel

Bogdánovits Mihály,
Demeter-utca 37.

331

A még eddig fölülmulhatatlan
valódi Malártsik-féle

patkányirtó pogácsa

a legbiztosabb szer egerek és
patkányok teljes kiirtására

Császári és kir. szabadalom
Egy adag ára 30 fillér,
nagyobb adag 60 fillér.
Kizárólagos raktár:

Földes Kelemennél,

Aradon. 3878

Ősz hajszálak

három nap alatt visszanyerik ere-
deti ifjúkori színüket a

BARCSAY-féle HAJREGULATOR

használatával.

Garancia ártalmatlanságért és hatásért.

Ára egy üvegnek 1 korona.

Kapható a készítőjénél

BARCSAY KÁROLY

304 gyógyszer-tárában
SZEGEDEN Széchenyi tér 12 szám.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen
tisztelt vendégeim tudomására hozni, hogy
a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő és sörházat

„Uj Zenélő Órához“

Temesvárott, a városház utcában és
azt személyesen vezetem tovább.

Iparkodni fogok kitünő konyha és pince
által, valamint pontos kiszolgálás által,
a n. é. közönség szíves jóindulatát meg-
nyerni és vendéglőm jó hírnevét megerő-
síteni.

Számos látogatást kér tisztelettel

Müller Károly

571 az „Uj Zenélő Órához.“
Temesváron.

ajtiszta

szőlőoltványokat,

gyökeres fás oltványokat, a legjobb bor és csemege-
fajokból ajánl megvétele

Hámory-gazdaság.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Arad, Deák Ferenc-utca 3 sz. Telefon 229.

...ARADI VASIPARI SZÖVETKEZET...

réz- és vasöntőde, gép-
és lakatosáru-gyár.

Gépjavitó-műhely.

Arad, Ujterem-utca 11.

Telefon 388. szám.

Ajánlja

szecska- és répavágóit

és mindennemű

öntvények elkészítését.

Legjobb minőségű box és chev-
raux krémek kaphatók.

A nagyérdemű közönség saját érdekében!

Mielőtt kész cipőt vásárolna,
nézze meg, hogy van-e mintaczi-
pészetemben elsőrendű anyagból ké-
szült visszamaradt cipő? vagy
tessék mérték után rendelni.

Rendelések 24 óra alatt elké-
szíttetnek.

Általánosán elismert tény, hogy
cipőim formásak és tartósak.

Tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

úr és női mintaczipészete

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipőknél nagy sikerű
eredmények.

Városi és megyei telefon 115 szám.

Esztergályos-műhely

áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. kö-
zönség szíves tudomására hozni,
hogy 653

esztergályos-műhelyemet

megnagyobbítva

Karolina-utca 3. sz. a. helyeztem.

Elvállalok minden az eszter-
gályos szakmába vágó új és
javítási munkákat jutányos árák,
pontos és gyors kivitelben.

Hordó-csapokat minden nagyságban
raktaron tartok.

Szíves támogatást kérve, va-
gyok kiváló tisztelettel:

Rossu Miklós,

esztergályos

Aradon, Karolina-utca 3.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Ujdonságok már érkeztek!

Costümökre, fekete, divatszínű és
angol kelmék!

Pompás mintájú blous selymek és
blous kelmék!

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink árjegyzékei tájékozást nyújtanak, miért is azok megtekintését kérjük.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Rumburgi és Creas vásznak!

Nagy elővételünk folytán, az árak
emelkedése dacára, az eddigi fel-
tűnő olcsó árakat fentartjuk.

Chiffon, pamutvászon, fehér és színes
asztalneműek, törülköző és törülőruhák
verseny nélküli olcsó árakon kaphatók!

Szöngyemarádekok meglepő olcsón!

Szöngyemarádekok meglepő olcsón!

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legkötetesebb, szagtalan, tartós parázssal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem plazkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénrel nem drágább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkit győzni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altman Ede

főelárusítónál 267

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

☎ Telefon szám 46. ☎

Ház, birtok vétel és eladás, terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téren

megbízásokat.

1836-ól Üres telek Uj Mikalakan az orszagut mellett olcsó áron el dó. Bővebbet a fenti czégnél

Üzlet átvétel!

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű helybéli és vidéki közönséget, ugyszintén nagybecsűt rendelőimet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa

czég alatt fennálló

czipészüzletet

amelynek fennállása óta beltagja voltam, a mai napon átvettem s azt ezentúl a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. 318

Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

czipész. Salacz utca 2 sz.

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és acélsodrony ágybetétkészítő
Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, ugyszint: réz, vas és orinzei sodronyszövetek melyeket raktáron tartok, főkép malmet, gyarak és gazdasági czélokra, ugyszintén **Bachler-féle szelelő rostához való sziták.** — Készítök alkalmas közeli és gépsodronyfonatót keretek, ligetek, tyukudvarok és vadászorlok bekerítéséhez, fűlé, kavics, homok- és kőszént-hányó rosták vaskerettel épített, banya és kertészeti czélokra. — Pincze és magtá-ablakokhoz rostélyok. Szikrafogók mozdonyok- és gyári kéményekre. Rugganyos acélsodrony-ágybetéteket vas- és fa-állványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle sodrony, réz- és selyem-sziták, dobány dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, méresekkel árak mellett elkészítettnek. 333

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14 karatos aranyból és finom ezüstből, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulazást és mindennemű fém és inga, fa i, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán, régi színház épület. 232

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös föllirással: „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint leg-régibb, lájdalom nélkül hashajtó háztiszt ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavara, májbaj, székeliika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitünő vérszegénység, ideges időjárás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával K. —.42
1 tekerca 6 skatulyácskával K. 2.10

A pénz előleges beküldése esetén ára partmentes megküldésével együtt
1 tekerca . K. 2.60 | 3 tekerca . K. 6.80 | 5 tekerca . K. 10.50
2 „ . K. 4.70 | 4 „ . K. 8.90 | 10 „ . K. 18.50

Egyedüli készítőhely: 3877

Pserhofer J. gyógyszerháza

Wien, I., Singerstrasse 15.

Raktár Aradon: Földes Kelemen gyógyszerésznél. Doák Ferenc u 11

A hölgyek legszebb díszé

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásától hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Szeplő, májfolt, bibiros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill Ibolya-hölgypor fehér, rózsas vagy krém színben doboza 1 K. 20 L. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utánzatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a fentlélőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában 261

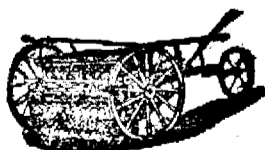
Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerészeknél és Vojtek és Wölz drogeriájában.

KRISER TESTVÉREK

TEMESVÁR, URL-UTCZA 6. SZ.

TELEFON 765. SZÁM. TELEFON 765. SZÁM.

Acetylen világítási berendezés vállalata.

Kitünő szakerek, vizsgázott szerelők.

A Landeckl Carbidgegyár délmagyarországi raktára.

Vizvezeteki-, fürdőszoba- és minden a szakba vágó munkák pontos és szolid kivétele. 334

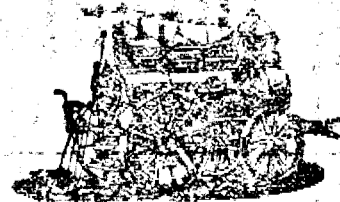
Állandó nagy raktár acetylen alkatrészekben, mint égők, üvegek, csillárok stb.

Mindennemű gazdaági gépek u. m.

TRIUMPH III.

szabadalmazott páros és páratlan sorvetőgépek stb. eladása.

Viszonteladók kerestetnek.

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

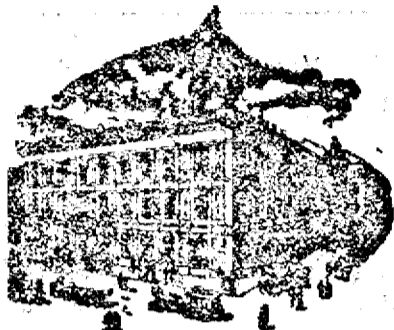
Bardóczi Ödön, vendéglős

Halász utca 41. sz. 299

Grand Hotel

"HUNGARIA"

Temesvár. 365

Első rendű szálloda

Egész ny, a képzelhető Comforttal berendezve.

Nyönnyörű kávé- és étterem helyiségek.

Szép nyári és téli kert. — Társalgó és játéktér. Tus- és kád-fürdők a házban, valamint pilseni sörszoba dus reggeli étellel. Pontos kiszolgálás és a lehető legmesszebb menő méltányosság biztosított. Teljes tisztelettel Müller Mihály szállodás. Városi, vármegyei és interurbán telefon állomás 28.

Hölgyek figyelmébe!Ajánlja magát gyakorlott, **Budapesti**

arcz, kéz, (manikür) hajápoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 301

Szíves pártfogást kér

Varga Jusztine

Árpád-tér 3. szám,

— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggonon-kint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Eladó szőlőoltványok!

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak figyelmét felhívni, hogy a míg a készlet tart szőlőoltvány termésemből **tavaszi szállításra** kiváló szép

1 és 2 éves dus gyökérzetű

bor és csemege-faju szőlőoltványok
kerülnek mérsékelt áron eladásra.

A nagy szárazság következtében kimaradt tőkék pótlására különösen ajánlhatom 2 éves igen erős fejlődésű oltványaimat, a melyek kívánatra már kora tavasszal szállíthatók.

Oltványaim aradi lakásomnál megtekinthetők, a hol a fajokra és árakra nézve bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

297

szőlőoltványtermelő

Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

Rozsnyay Vasas China bora

kitünő hatású gyógybor, vérszegénység, sápkór, idegesség ellen.

Fél literes nagy üveg ára 3 kor. 50 fillér.

SERAIL-CREME

nappali használatra.

Az arcot fehérré és üdévé teszi. Általánosan elterjedt és kedvelt szer. Egy tégyel ára 1 korona.

Köhögés, elnyálkásodás ellen kitünő hatású a

Rozsnyay-féle

HAJDU TEA.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható valódi minőségben:

Rozsnyay Mátyás

gyógykasszertárban

3841

Arad, Szabadság-tér.

Telefon szám 126

Telefon szám 126.

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Lonovics-utca 6., (Hungária szállodával szemben.)

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műtermét, a legújabb, legstilszerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butormunkáit. — Elvállalok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legerényebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Számaltanszor bizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem. 587

Kiváló tisztelettel

WUNDER VILMOS.**CZERNÓCZKY MIHÁLY**

uri és női cipész

Aradon, Kossuth-utca 66. sz. Fiók-üzlet: Boros Béni-tér 2. sz. (Kneffel-házban).

Ajánlja a n. 6. közönség figyelmébe saját készítményű uri-, női- és gyermek-czipő raktárát rendkívül olcsó árak mellett. — Legjobb gyártmányu czipő lakkok, cremek és fűzők minden színben raktáron. 709

Üzlet áthelyezés!**KÖTELES IMRE**

épület-, butor- és portál-asztalos

Aradon, Halász-utca 9. sz.,

Domány ház.

Elvállal minden az épület-, butor- és portál-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-munkákat, üzleti berendezéseket, portálok felállítását, konyha-, salon- és háló-szoba butor berendezését jutányos árak, pontos és gyors kivitelben,

Tervrajzokat díjmentesen készítek.

A nagyérdemű közönség szíves megrendelését kérve 309

tisztelettel

Köteles Imre,

épület-, butor- és portál-asztalos.

Nekem már

nem kell reklam.

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

műórás

a m. kir. államvasutak szállítójánál s színház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óraüveg 10 kr. mutató 5 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és faltörök barmulatos olcsó árak mellett, a színház oldala mellett.

Inga, vagy bármilyen nemű fali óráért házhoz küldök és pontosan megcsinálva haza szállítom. Csak egy levelezőlapot tessék írni. 272

Szálloda az

„Arany Oroszlánhoz“

Temesvár Józsefváros.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és igen tisztelt vendégeimnek szíves tudomására hozni, hogy a jelenleg is legjobb hírnévnek örvendő

„Arany Oroszlánhoz“ címzett szállodát

Temesvár-Józsefváros

átvettem és azt a mai naptól a saját nevével fogom tovább vezetni.

En arra fogok törekedni, hogy a legjobb ételek és italok pontos és olcsó kiszolgáltatása által a n. érdemű közönség szíves pártfogását megérdemeljem és a szálloda jó hírnevét továbbra is fenntartsam. 561

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

Grosz Theofil.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szakiskolázott,

levizsgázott és szakképzettséggel bíró, magyarul-románul beszélő, írástudó erdőőr az erdőszetnél — bárhol — alkalmazást keres. Szilves megkeresések (995.) Kilenck-százkilencvenöt házszám alatt Ó-Pécskán intézendők. 746

Hehs Victor

Orvényszáki leg bejegyzett és az egész országban bevezetett **hiteltudósító** irodája Aradon, Tőkölly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapítotott 1898. 747

Kiadó lakás.

Gyár-utca 21. szám alatt 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel bíró ház, parkirozott udvar, egy hold területű szőlőskerttel, május hó 1-től kiadó. Bővebbet Czukor Lászlónál, Boros Béni tér 11. szám. Telefon 485. 689

Kiadó!

A II. emeleten a Hunyadi-utca és Szabadság-térre nyíló ablakokkal, 2 szoba és hálófülke, előszoba, konyha, éléskamra; az I. emeleten 2 utcai és 1 udvari szoba és mellékhelyiségek; továbbá egy udvari lakás 3 szoba és mellékhelyiségek május 1-től kiadó. 716

Uzleti könyvek

és irodalmi cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó árakon kaphatók Kerpel Izó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 264

Jóforgalmu szatócüzlet

Teleky-utca 25. szám alatt eladó. 780

Szavlatok márczius 15-ikére

a Kovács—Maurer-féle iskolai szavlat könyvben. — Ára bérmentes küldéssel (pénzt előre beküldve 50 fillér.) Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében, Arad. 285

Vajat, lúdszirt

teljesen pótol főzéshez, sütéshez kitűnő, szagtalan, szapora, kellemes, egészséges **קוקוס** kókuszszírom. Könnyen emészthető, cukor- és gyomorbetegségeknél melegen ajánlható. Postadoboz (teljsúly 5 kilogramm) finom 5.50 kor., legfinomabb 6 kor. Elárusítóknak nagyban legolcsóbban. Husvétl zsirt kérem idejekorán megrendelni. Klein Sándor, Tolesva. 776

Benzin cséplőgarnitúra

6 lóerős Osers és Bauer locomobil, Mayer cséplőszekrényvel egy éves, kedvezően kapható Aradon, Boros Béni-tér 15. II. emelet, ajtó 18. 775

Kiadó május 1-ére

üggyéd vagy orvos részére és irodai célokra kiválóan alkalmas 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel Eötvös-utca 16. földszint. (Felvilágosítással a házmester szolgál.) 773

Lugoson (Krassó-szörénymegye)

a piactéren egy modernül berendezett **fényképészeti műhely**

teljes felszereléssel, beállott haláleset miatt

azonnal eladó.

A vevő az e célra épített műtermet is bérbe kaphatja.

Bővebb részletek megtudhatók:

728

Haloska Károlynál, Lugoson.

Kávéház átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy az

Árpád-téri

Korona Kávéházat

megvettem és egészen újonnan berendeztem, vasárnap, e hó 25 én ünnepélyesen megnyitom. 644

Jó és pontos kiszolgálás, ugyszintén tiszta italokról kezeskedem. Minél számosabba látgatásért esd Teljes tisztelettel

Stefanovits Mihály,

a Korona kávéház tulajdonosa.

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, Szabadság-tér 17. sz.

(dr. Schwartz Jenő-féle ház), a 13 vértanu szoborral szemben.

Debrecen legnagyobb forgalmu rőfös és női divatáruházának aradi főüzlete

megnyílt.

Az első napi bevétel tiszta jövedelme

a Kossuth-szobor létesítésének javára

fordítottatik.

Figyeljünk a kékre festett kirakatra.

Jrodai munkákban

jártas fiatal ember, esetleg kisaszszony, ki magyarul és németül tud, azonnal felvétetik. Jelenkezhetni az „Első leánykiházasítási Egylet m. sz.” vezérőrnökségéül. Andrassy-tér 8. 779

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy Aradon, **Deák Ferencz-utca 39. sz.** alatt van, a Sebessy-féle asztalos Áruk gyárával szemben az orsovai halhoz címzett Breger I. cég üzlete szombaton egész nap zárva, vasárnap egész nap nyitva van.

Legjobb és legalkalmasabb purim ajándékok szép friss halak.

Minden nap kis küldeményű friss dunai halak érkeznek. Halak kilója 30 krajczártól feljebb kaphatók. Kedden és csütörtökön nagy tok-halak érkeznek. Szerdán érkezik a legfinomabb lazac. A nagyobb és finom halakat kérem előre rendelni. — Ezenkívül érkeznek naponta potyka, harcsa és nagy fogas.

Továbbá kaphatók mindenféle déli-gyümölcsök és zöld főzelékek.

Felhívom a uraságok b. figyelmét, kiknek zöldség-ujdonságaik vannak, azokat a legmagasabb árrban megveszem szállításra.

A halak Éles Ármín ur fióküzletében ugyanazon árrban kaphatók, mint nálam.

A nagyérdemű közönség becses partifogását kéri

Luttwak I.

343 teljhatalmu üzletvezető.

Postai megrendeléseket Luttwak I. Arad, Deák Ferencz-utca 39. szám alá kérem intézni, ahol azok a következő órában belül lelkiismeretesen lesznek elintézve.

SZÁLLASY ALADÁR

harisnya-kötődéje

Arad, Pórray-utca (Kristyóry-ház)

Elfogad mindennemű

harisnyák kötését és fejelését,

valamint 501

kestyűk, kamáslik, alszoknyák, alsóingek és minden e szakmába vágó javításokat.

Női és férfi fejelés 50 fillértől 60—70 fillérig, gyerek harisnya 40—50 fillérig, női harisnya új 80 fillértől egész 1 kor. 40 fillérig, férfi harisnya 60 fillértől 1 kor. 20 fillérig.

Magamat a t. közönség szives figyelmébe ajánlva és becses partifogását kérve, maradtam

kiv. tisztelettel SZÁLLASY ALADÁR

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítésekét.

Parkirozásokra tervvel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. 645